

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Bulkowski

Protokolant: Karolina Mazan – Berent

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z wniosku U. R.

z udziałem M. W.

o podział majątku wspólnego

postanawia

I. ustalić, że umowa z dnia 16 grudnia 2009 roku zawarta przed notariuszem I. R.. A nr (...), dotycząca podziału majątku pomiędzy wnioskodawczynią a uczestnikiem jest nieważna,

II. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika, w skład którego wchodzi:

1. nieruchomości położona w O. przy ul. (...), zabudowana domem mieszkalnym, składająca się z działek gruntu oznaczonych w ewidencji nr (...) o łącznej powierzchni 0,4199 ha, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1 200 000 (jeden milion dwieście tysięcy) złotych;
2. nieruchomości stanowiąca lokal niemieszkalny (garaż) oznaczony nr 2 położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 17,74 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 30 000 (trzydzieści tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);
3. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 53 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 265 000 (dwieście sześćdziesiąt pięć tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);
4. nieruchomości stanowiąca lokal niemieszkalny (garaż) oznaczony nr 3 położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 17,41 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 30 000 (trzydzieści tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);
5. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 61,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 251 330 (dwieście pięćdziesiąt jeden tysięcy trzysta

trzydzieści) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

6. nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 42 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 172 200 (sto siedemdziesiąt dwa tysiące dwieście) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

7. udział wynoszący łącznie (...) części w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb 160, składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr 18/1 o powierzchni 5419 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych;

8. udział wynoszący łącznie (...) części w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb 160, składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr 10/1 o powierzchni 3503 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych;

9. udział wynoszący łącznie (...) części w prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb 125, składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów nr (...) o powierzchni 3635 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych;

10. nieruchomość gruntowa przy ul. (...) (poprzednio 76A) w O. obręb 160, składająca się z działki oznaczonej w ewidencji nr 10/13 o powierzchni 334 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...), zabudowaną budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, w którym znajdują się dotychczas niewyodrębnione lokale mieszkalne, oznaczone numerami od 15 do 28 oraz cztery lokale niemieszkalne (garaże) o numerach od 1 do 4 o łącznej wartości 2 632 350 (dwa miliony sześćset trzydzieści dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt) złotych;

11. nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 51,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 256 500 (dwieście pięćdziesiąt sześć tysięcy pięćset) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

12. nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 51,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 210 330 (dwieście dziesięć tysięcy trzysta trzydzieści) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

13. nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 119,80 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 599 000 (pięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

14. prawo użytkowania wieczystego działki gruntu położonej w O. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji nr 689 o powierzchni 21 m² będącej własnością Gminy O. oraz prawo własności stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności budynku garażu o powierzchni 16,80 m², dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości (...) (dwadzieścia pięć tysięcy) złotych;

15. udział wynoszący (...) części w prawie wieczystego użytkowania niezabudowanej działki gruntu położonej w O. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji nr 677 o powierzchni 356 m², będącej własnością Gminy O., dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych;
16. kwota 3 334 007 (trzy miliony trzysta trzydzieści cztery tysiące siedem) złotych uzyskana przez wnioskodawczynię ze sprzedaży po 16 grudnia 2009 roku nieruchomości stanowiących lokale mieszkalne, dla których Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgi wieczyste o nr (...) oraz nieruchomości stanowiącej lokal niemieszkalny (garaż), dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...);
17. udział przysługujący M. W. w spółce działającej pod firmą Przedsiębiorstwo (...) Spółka Jawna w O. przy ul. (...) KRS nr (...) o wartości 15 497 955,18 (piętnaście milionów czterysta dziewięćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt pięć 18/100) złotych;
18. 6 429,952 (sześć tysięcy czterysta dwadzieścia dziewięć (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) Akcji (...), których wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła 1 950 268,74 (jeden milion dziewięćset pięćdziesiąt tysięcy dwieście sześćdziesiąt osiem 74/100) złotych;
19. 5 572, (...) (pięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt dwa (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) P. (...). Średnich i Małych Spółek, których wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła 851 102,30 (osiemset pięćdziesiąt jeden sto dwa 30/100) złotych;
20. 620, (...) (sześćset dwadzieścia (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) P. (...). Akcji, których wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła 149 304,05 (sto czterdzieści dziewięć tysięcy trzysta cztery 05/100) złotych;
21. 339 (trzysta trzydzieści dziewięć) akcji PKN (...), której wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła (...),10 (dziesięć tysięcy osiemset czternaście 10/100) złotych na rachunku papierów wartościowych M. W. w (...) S.A. w W.;
22. kwota 1238,96 zł (tysiąc dwieście trzydzieści osiem 96/100) złotych zgromadzona na rachunku M. W. w (...) S.A. w W.;
23. kwota 21 199,67 (dwadzieścia jeden tysięcy sto dziewięćdziesiąt dziewięć 67/100) złotych zgromadzona na rachunku Konta Osobistego C. M. W. w Banku (...) S.A. w W.;
24. kwota 19 097,29 (dziewiętnaście tysięcy dziewięćdziesiąt siedem 29/100) złotych zgromadzona na rachunku Konta Oszczędnościowego C. M. W. w Banku (...) S.A. w W.;
25. kwota 5 970 000 (pięć milionów dziewięćset siedemdziesiąt tysięcy) złotych zgromadzona na rachunku M. W. w (...) Bank w S.A. w W. O/K w O.;
26. jednostki rozrachunkowe zgromadzone na rachunku prowadzonym dla M. W. w A. Otwartym Funduszu Emerytalnym A. (...) w W. za okres do 16 grudnia 2009 roku;
27. kwota (...),76 (jedenaście tysięcy dziewięćset czterdzieści jeden 76/100) złotych zgromadzona na subkoncie M. W. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych;
28. kwota 252 106,91 (dwieście pięćdziesiąt dwa sto sześć 91/100) złotych pobrana przez M. W. z A. Towarzystwo (...) S.A. w W. w związku z rozwiązaniem umów ubezpieczenia na życie;
29. kwota 2 187 977 (dwa miliony sto osiemdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt siedem) złotych zysku pobranego przez M. W. za rok 2009 z Przedsiębiorstwa (...) Spółka Jawna w O.;
30. kwota 154 234,65 (sto pięćdziesiąt cztery tysiąc dwieście trzydzieści cztery 65/100) złotych zgromadzona w A. Towarzystwo (...) S.A. w W. w ramach umów (...);

w ten sposób, że składniki opisane w pkt II ppkt 1 (jeden) oraz 17 – 29 (siedemnaście – dwadzieścia dziewięć) przyznać uczestnikowi M. W., zaś składniki opisane w pkt II ppkt 2-16 (dwa – szesnaście) oraz 30 (trzydzieści) przyznać wnioskodawcy U. R.;

III. oddać wniosek uczestnika o zasądzenie od wnioskodawcy kwoty (...),74 (czternaście tysięcy sto dziewięć 74/100) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 19 kwietnia 2013 roku sformułowany w pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego w Olsztynie dnia 3 września 2013 roku;

IV. zasądzić od uczestnika M. W. na rzecz wnioskodawcy U. R. kwotę 6 077 966 (sześć milionów siedemdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt sześć) złotych tytułem dopłaty, płatną w 5 (pięciu) ratach rocznych, pierwsze 4 raty po 1 215 000 (jeden milion dwieście piętnaście tysięcy) złotych, ostatnia rata w wysokości 1 217 966 (jeden milion dwieście siedemnaście tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt sześć) złotych, każda z rat płatna do 31 grudnia, poczynając od roku, w którym uprawomocni się orzeczenie;

V. zasądza od uczestnika M. W. na rzecz wnioskodawcy U. R. kwotę 122 895,35 (sto dwadzieścia dwa tysiące osiemset dziewięćdziesiąt pięć 35/100) złotych tytułem nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny i spłaty wspólnych zobowiązań;

VI. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę (...) (trzydzieści tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym 7200 (siedem tysięcy dwieście) złotych kosztów zastępstwa procesowego;

VII. oddać wniosek uczestnika o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania;

VIII. rozstrzygnąć zasadę poniesienia przez wnioskodawcę i uczestnika kosztów postępowania w zakresie dotyczącym nieuwiszczonych kosztów sądowych, w ten sposób, że postanawia, że koszty te ponosi w całości uczestnik, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I Ns 260/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy U. R. (wcześniej W.) wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego jej i M. W.. Wnioskodawcy wskazała, że 19 grudnia 2009 roku zawarła z uczestnikiem umowę ustanawiającą ustrój rozdzielności majątkowej oraz umowę o podział majątku dorobkowego. Rok po zawarciu umowy stosunki pomiędzy małżonkami pogorszyły się. Wnioskodawcy w trakcie sprawy rozwodowej toczącej się od połowy 2011 roku dowiedziała się, że wartość udziału w spółce jawnej, który przypadł uczestnikowi w wyniku podziału, jest dużo wyższa, aniżeli podawana przez niego na potrzeby umowy oraz, że uczestnik zataił część składników majątku wspólnego. Wnioskodawcy w związku z powyższym uchyliła się od oświadczenia woli złożonego w umowie o podział majątku dorobkowego z uwagi na błąd co do wartości udziału w spółce i rzeczywisty skład całego majątku. W związku z powyższym wnioskodawcy domagała się ustalenia nieważności umowy o podział majątku dorobkowego z dnia 16 grudnia 2009 roku, ustalenie wszystkich składników majątku, w tym środków na rachunkach bankowych i rachunkach funduszy inwestycyjnych uczestnika, których dotąd nie ujawnił oraz dokonanie podziału majątku.

Uczestnik wniosł o oddalenie wniosku. Zdaniem uczestniczka oświadczenie o uchyleniu się od skutków umowy o podział majątku wspólnego jest bezskuteczne. Uczestnik zakwestionował zachowanie prekluzyjnego rocznego terminu na złożenie oświadczenia, zarzucając iż wnioskodawcy posiadała pełną wiedzę o składnikach majątku dorobkowego podlegającego podziałowi, ich wartości i źródłach. Według uczestnika oświadczenie o uchyleniu się od skutków zawarcia umowy miało charakter pozorny o czym świadczyć miał fakt prowadzenia przez wnioskodawcę sprzedaży nieruchomości po złożeniu tego oświadczenia.

Wnioskodawcy i uczestnik ostatecznie zgodnie wniosli (protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2017r.), aby w razie uznania, że wnioskodawcy skutecznie uchyliła się od skutków umowy o podział majątku dorobkowego dokonać

podziału w taki sposób, by nieruchomości, które w umowie przypadły wnioskodawczyni, bądź też kwoty uzyskane z ich sprzedaży przyznać wnioskodawczyni, udział kapitałowy w spółce oraz nieruchomości, środki pieniężne i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, które w umowie przypadły uczestnikowi przyznać jemu oraz nie rozliczać dopłatami różnicy pomiędzy wartością w/w składników, które przyznane zostaną wnioskodawczyni i uczestnikowi, przy czym nierozliczanie dopłatami udziału w spółce miałyby dotyczyć wartości przyjętej w akcie notarialnym. Wnioskodawczyni i uczestnik wskazali, że sąd powinien rozstrzygnąć co do zaistnienia błędu oraz podziału przede wszystkim zysku spółki z lat 2005-2009 oraz różnicy między wartością udziału kapitałowego w spółce przyjętego w akcie notarialnym a wartością rynkową. Wnioskodawczyni i uczestnik zgodnie też wniosli, aby każdemu z nich przyznać jednostki zgromadzone na ich rachunkach w OFE i na subkoncie ZUS bez żadnych spłat i dopłat.

Na rozprawie 5.10.2017r. wnioskodawczyni i uczestnik wniosli również, aby w razie dokonania podziału majątku, środki zgromadzone w ramach polis na życie każdego z nich, przyznać właścicielowi rachunku, bez żadnych dopłat.

W dniu 3 września 2013 roku uczestnik wystąpił z powództwem przeciwko wnioskodawczyni o zapłatę 14109,74 zł z odsetkami ustawowymi od 19 kwietnia 2013r. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie I ACa 783/12 zasądono od nich solidarnie na rzecz M. K. (1) i D. S. kwotę 180812 zł oraz 7078,88 zł kosztów procesu. Według uczestnika w związku z tym, że w toku postępowania egzekucyjnego komornik na podstawie w/w tytułu wyegzekwował od niego 28219,49 zł, połowę tej kwoty powinna zwrócić wnioskodawczyni (pozew z załącznikami k.1203-1249). Przedmiotowa sprawa została połączona ze sprawą o podział majątku wspólnego.

Wnioskodawczyni wniosła o oddalenie wniosku, gdyż zapłaciła przypadającą na nią połowę kwoty głównej i połowę kosztów procesu, na co przedłożyła stosowne dokumenty.

Wnioskodawczyni wniosła o uwzględnienie w podziale zapłaty przez nią kwoty 98844,50 zł na rzecz A. i S. S. z tytułu zwrotu zapłaconej przez w/w kwoty przy zawarciu umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości, a nadto z tytułu kaucji najmu i zwrotu nakładów dokonanych przez w/w. Wnioskodawczyni domagała się zasądzenia od uczestnika połowy tej kwoty tj. 49 422,25 zł. (pismo k.1702-1717). Ponadto wnioskodawczyni domagała się zasądzenia od uczestnika również kwoty 68295,35 zł zasądzonej na rzecz A. i S. S. wyrokiem SR w Olsztynie z 3 listopada 2016r. X C 1216/15, którą w całości zapłaciła wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni domagała się zwrotu całej zapłaconej kwoty, wskazując iż stanowi ona drugą wysokość zadatku i należność tą powinien zapłacić wyłącznie uczestnik, który odmawiał zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, podnosząc iż nie jest współwłaścicielem lokalu (pismo k.2244-2252).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

U. R. i M. W. zawarli związek małżeński dnia 24 lutego 1990 roku. Nie zawierali majątkowych umów małżeńskich, pozostając w ustroju wspólności majątkowej.

(okoliczności niesporne – umowa k.10-12)

W trakcie trwania związku małżeńskiego małżonkowie zgromadzili znaczny majątek, którego źródłem były dochody uzyskiwane z działalności gospodarczej prowadzonej przez M. W., początkowo w ramach spółki cywilnej, która została następnie przekształcona w spółkę jawną, działającą pod firmą Przedsiębiorstwo (...) M. W. z siedzibą w O..

(okoliczności niesporne)

Wnioskodawczyni po zawarciu małżeństwa krótko pracowała na etacie oraz przez krótki czas - w 1996 roku prowadziła działalność gospodarczą. Wnioskodawczyni zajmowała się prowadzeniem domu i opieką nad dziećmi. Uczestnik angażował się w prowadzoną działalność gospodarczą. Wnioskodawczyni nie ingerowała w sprawy spółki, nie interesowała się szczegółami związanymi z sytuacją finansową spółki, uzyskiwanymi dochodami.

(okoliczności niesporne – zeznania wnioskodawczyni i uczestnika k. 2311-2319)

W 2008 roku w małżeństwie uczestników wystąpił poważny kryzys, jednak postanowili oni ratować związek co doprowadziło do poprawy relacji. Wnioskodawczyni zaczęła w tym czasie wyrażać niezadowolenie z faktu, że nie ma żadnego zabezpieczenia na wypadek rozstania, że jest całkowicie zależna finansowo od męża. Wskazywała, że nie ma źródeł dochodu, ani dostępu do majątku, który w razie rozstania mogłaby spieniężyć lub czerpać z niego dochód. Pod koniec 2009 roku uczestnik zaproponował wnioskodawczyni dokonanie podziału majątku wspólnego, po uprzednim ustanowieniu rozdzielnosci majątkowej. Małżonkowie ustalili, że w ramach podziału wnioskodawczyni otrzyma wszystkie mieszkania i garaże należące do małżonków, zaś uczestnik udział w spółce (...) Sp. jawna w O., nieruchomości – dom położony w O., nieruchomości w Egipcie, którą małżonkowie nabyli na początku 2008 roku oraz środki pieniężne w kwocie 19000 zł znajdujące się na rachunku i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Uczestnik przygotował zestawienie, w którym określił wartość poszczególnych składników majątku i tak nieruchomości, które miały przyspaść wnioskodawczyni oszacował na 8 708 131 zł, zaś składniki majątku, które otrzymać miał uczestnik 17 109 000, w tym udział w spółce 11 500 000 zł, dom mieszkalny 1 200 000 zł, nieruchomości (...) 1 600 000 zł, (...) L. M. 1 935 801 zł, (...) (...) 854 967 zł. Małżonkowie nie dokonywali wyceny składników majątku przez rzeczoznawców majątkowych. Wnioskodawczyni akceptowała sposób podziału majątku w wyniku którego otrzymała składniki o wartości znacznie mniejszej aniżeli otrzymane przez uczestnika.

(okoliczności niesporne - zeznania wnioskodawczyni i uczestnika k. 2311-2319, zestawienie k.32)

W dniu 16 grudnia 2009 roku wnioskodawczyni i uczestnik zawarli umowę w formie aktu notarialnego o ustanowieniu z dniem 16 grudnia 2009 roku ustroju rozdzielnosci majątkowej. (okoliczność niesporna – umowa k.10-12)

Tego samego dnia małżonkowie zawarli umowę o podział majątku wspólnego, na podstawie której uczestnikowi przypadły

31. nieruchomości położona w O. przy ul. (...), zabudowana domem mieszkalnym, składająca się z działek gruntu oznaczonych w ewidencji nr(...) o łącznej powierzchni 0,4199 ha, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);

32. udział przysługujący M. W. w spółce działającej pod firmą Przedsiębiorstwo (...) Spółka Jawna w O. przy ul. (...) KRS nr (...);

33. 6 429,952 (sześć tysięcy czterysta dwadzieścia dziewięć (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) Akcji (...);

34. 5 572, (...) (pięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt dwa (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) P. (...). Średnich i Małych Spółek;

35. środki pieniężne zgromadzone na rachunku nr (...) w banku (...), którego posiadaczem był uczestnik, których łączna wartość określona została na 15 501 468 zł,

zaś wnioskodawczyni

1. nieruchomości stanowiąca lokal niemieszkalny (garaż) oznaczony nr 2 położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 17,74 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);

2. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 53 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);

3. nieruchomości stanowiąca lokal niemieszkalny (garaż) oznaczony nr 3 położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 17,41 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);

4. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 61,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
5. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 42 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
6. udział wynoszący w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb(...), składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr(...) powierzchni 5419 m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
7. udział w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb 160, składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr 10/1 o powierzchni 3503 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
8. udział w prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb 125, składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów nr(...)o powierzchni 3635 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
9. nieruchomości gruntowa przy ul. (...) (poprzednio 76A) w O. obręb 160, składająca się z działki oznaczonej w ewidencji nr (...) o powierzchni 334 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
10. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 51,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
11. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 51,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
12. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 119,80 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
13. prawo użytkowania wieczystego działki gruntu położonej w O. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji nr 689 o powierzchni 21 m² będącej własnością Gminy O. oraz prawo własności stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności budynku garażu o powierzchni 16,80 m², dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
14. udział wynoszący (...) części w prawie wieczystego użytkowania niezabudowanej działki gruntu położonej w O. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji nr (...)o powierzchni 356 m², będącej własnością Gminy O., dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...);
15. nieruchomości stanowiące lokale mieszkalne, dla których Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgi wieczyste o nr (...) oraz nieruchomości stanowiąca lokal niemieszkalny (garaż), dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...), których , których łączna wartość określona została na 8 708 131 zł.

W umowie wnioskodawczyni i uczestnik oświadczyli, że objęli podziałem całość majątku, który był objęty wspólnością ustawową oraz postanowili, że z tytułu podziału nie czynią między sobą żadnych spłat oraz, że zrzekają się w stosunku do siebie roszczeń jakie mogłyby powstać w przyszłości z tytułu podziału.

(umowa k.13-28)

(...) Sp. jawna w O. w 2008 roku osiągnęła zysk w wysokości 10 212 438, 63 zł brutto, z czego po dokonaniu odpisu 50515,04 zł na wypłatę dywidendy wspólnikom przeznaczono kwotę 10 161 923,59 zł. Uczestnikowi z zysku przypadła

kwota 10.079.676,92 zł. Z zysku za 2008 roku w kolejnym roku, to jest 2009 r. wypłacono uczestnikowi kwotę 7.689.594,69 zł brutto. Pozostała kwota niewypłaconego zysku za 2008 rok została przeznaczona na podniesienie kapitału podstawowego.

(sprawozdanie finansowe za 2008 rok k.1092-1095, w szczególności (...), rachunek zysków i strat k.67-70, opinie biegłych k. 1812-1856, opinia uzupełniająca pisemna k.2137-2157 i ustna k.2259-2262)

W 2009 z zysku za 2008 rok spółka wypłaciła na rachunek uczestnika prowadzony w Banku (...) S.A. w W. o numerze skróconym (...) kwotę 1 000 000 zł 29 stycznia 2009 roku oraz 3 000 000 zł dnia 2 kwietnia 2009 r. Uczestnik otrzymane środki lokował na lokatach bankowych.

(historia rachunku bankowego k.448v, 458v, oraz historia rachunku za cały 2009 r. k.447-488, sprawozdanie finansowe za 2008 rok k.1092-1095, w szczególności (...), rachunek zysków i strat k.67-70, opinie biegłych k. 1812-1856, opinia uzupełniająca pisemna k.2137-2157 i ustna k.2259-2262)

W dniu 26 sierpnia 2009 roku na rachunek uczestnika prowadzony w (...) Bank S.A. w W. tytułem zysku za 2008 rok spółka wypłaciła kwotę 1 500 000 zł, która uczestnik również ulokował na lokacie bankowej.

(historia rachunku na płycie CD k.330, wydruk k.2380-2381, sprawozdanie finansowe za 2008 rok k.1092-1095, w szczególności (...), rachunek zysków i strat k.67-70, opinie biegłych k. 1812-1856, opinia uzupełniająca pisemna k.2137-2157 i ustna k.2259-2262)

Wnioskodawczyni wiedziała, że uczestnik posiada rachunek bankowy w Banku (...) S.A. w W.. W dniu 15 grudnia 2009r. kwotę 4 470 000 zł zgromadzoną na tym rachunku bankowym, pochodzącą z wypłaconego zysku za 2008 rok i odsetek z założonych lokat bankowych uczestnik przelał na rachunek prowadzony w (...) Banku S.A. w W.. Na rachunku bankowym w Banku (...) pozostała kwota 19 097,29 zł, którą uczestnik ujawnił wnioskodawczyni. Łącznie na datę podziału majątku uczestnik zgromadził na rachunku w (...) Banku kwotę 5 970 000 zł, której nie ujawnił przed wnioskodawczynią kiedy następnego dnia sporządzana była umowa w sprawie podziału majątku, zapewniając iż składniki, których podziału dokonano w umowie wyczerpują cały majątek wspólny.

(historia rachunku w Banku (...) k.487, w (...) Banku k.330, wydruk k.2380-2381, umowa w sprawie podziału majątku k. 13-28, zeznania i wyjaśnienia wnioskodawczyni k.2175, 2311-2313)

Wnioskodawczyni w chwili zawierania umowy o podział majątku wspólnego nie miała wiedzy na temat wysokości zysków osiągniętych przez (...) Sp. jawna w O.. Spółka w 2005 roku osiągnęła zysk w wysokości 3 987 667,41 zł, z czego uczestnikowi przypadło 3 907 914,06 zł brutto. Rok 2006 spółka zakończyła zyskiem 5 334 152,91 zł, z czego uczestnik otrzymał 5 259 474,77 zł brutto, przy czym uchwałą z 31.03.2007r. wspólnicy postanowili część podzielonego zysku za ten rok pozostawić na kapitał podstawowy wspólników. Uczestnik pozostawił kwotę 4 992 643,96 zł. Zysk spółki w 2007 roku wyniósł 8 630 840,12 zł brutto, z czego uczestnikowi przypadła kwota 8 481 715,63 zł brutto. Udział uczestnika w zyskach spółki w 2006 roku wynosił w 98,6%. Od kwot brutto uczestnik musiał odprowadzić podatek oraz składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Na poczet zysku wypłaconego uczestnikowi zaliczane były również pobierane przez niego zaliczki, które przeznaczał na cele reprezentacyjne spółki.

(sprawozdanie finansowe i uchwała w sprawie podziału zysku za 2005 r. k.1062-1070, za 2006 rok k.1071-1079 i k.1089, za 2007 rok k.1080-1088, 1090-1091, częściowo zeznania M. K. k.2170-2172, częściowo zeznania D. O. – protokół rozprawy z 15.04.2014r. k.1259-1261, zeznania i wyjaśnienia wnioskodawczyni k.2175, 2311-2313)

Po zawarciu umowy w sprawie podziału majątku wspólnego relacje pomiędzy małżonkami początkowo były poprawne. Koszty utrzymania rodziny ponosił uczestnik z udziałów w zyskach (...) Sp. jawna w O. za 2009 rok.

(okoliczności niesporne – wyjaśnienia stron w czasie rozprawy 5.10.2017r. , odnośnie tego, że były to zyski z 2009 roku sprawozdanie finansowe za 2008 rok k.1092-1095, w szczególności (...), rachunek zysków i strat k.67-70,

sprawozdanie finansowe za 2009 i 2010 rok i rachunek przepływów pieniężnych k.79-99, opinie biegłych k. 1812-1856, opinia uzupełniająca pisemna k.2137-2157 i ustna k.2259-2262)

W 2009 roku spółka osiągnęła zysk w wysokości 5 450 508,52 z; , a uczestnik otrzymał z tego 92,46%. Ostatecznie w 2010 roku z tytułu zysku za 2009 roku uczestnikowi przypadła kwota 3 714 673,75 zł brutto. Reszta została przeznaczona na podniesienie kapitału podstawowego. Zysk przypadający na uczestnika został wypłacony w 2010 roku, po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2009 rok. Uczestnik musiał od otrzymanego zysku odprowadzić 1038374 zł podatku, 6400 zł składek na ubezpieczenie społeczne i 2294,22 zł składek na ubezpieczenie zdrowotne, które nie były zawarte w podatku. Kwota zysku netto otrzymana przez uczestnika proporcjonalnie do okresu pozostawania wnioskodawczyni i uczestnika w ustroju wspólności ustawowej w 2009 roku wynosiła 2 559 997 zł (350 dni obowiązywania ustroju wspólności podzielone przez 365 dni roku = 0, (...) 2667 605,21 zł).

Uczestnik z otrzymanych zysków od 16 grudnia 2009 roku do czasu zainicjowania sprawy rozwodowej, czyli do końca czerwca 2011 roku ponosił koszty utrzymania rodziny, które miesięcznie wynosiły nie mniej aniżeli 20000 zł. Łącznie na utrzymanie rodziny w tym okresie wydatkował z otrzymanych zysków kwotę nie mniejsza aniżeli 370 000 zł.

(zeznania wnioskodawczyni i uczestnika – k.2383-2387 ,deklaracja podatkowa za 2009 rok k.113-11332, uchwała w sprawie podziału zysku k.2091, sprawozdanie finansowe spółki k. 50-78, odpowiedź na pozew o rozwód k.297-311)

Większość nieruchomości stanowiących odrębne lokale mieszkalne i niemieszkalne (garaże), które w wyniku umowy podziału majątku przypadły wnioskodawczyni objęta była umowami przedwstępnymi zobowiązującymi do sprzedaży nieruchomości począwszy od 2010 roku. W związku z tym wnioskodawczyni po zawarciu umowy podziału majątku sprzedała nieruchomości dla, których prowadzone są księgi wieczyste o numerach nr (...), (...) oraz nieruchomości stanowiącą lokal niemieszkalny (garaż), dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...), uzyskując z tego tytułu łącznie kwotę 3 334 007 zł, zatrzymaną dla siebie.

(okoliczności niesporne – pismo z załącznikami k.2343-2349, zestawienie k.1270-1273, umowy przedwstępne i umowy sprzedaży k.1275-1432)

Wnioskodawczyni i uczestnik po zawarciu umowy przenieśli na wyłączną własność uczestnika nieruchomości położoną w Egipcie wraz ze znajdującymi się tam rzeczami ruchomymi, dopełniając wymogów przewidzianych prawem miejsca położenia nieruchomości.

(okoliczności niesporne zeznania wnioskodawczyni i uczestnika k. 2311-2319)

Wnioskodawczyni i uczestnik nie objęli umową podziału majątku rzeczy ruchomych znajdujących się w domu przy ul. (...), w którym wspólnie zamieszkiwali, jak również samochodów, które zarejestrowane były na uczestnika, zakładając że dalej będą z nich wspólnie korzystać jako małżonkowie. Po zainicjowaniu sprawy rozwodowej wnioskodawczyni wyprowadziła się z domu, pozostawiając rzeczy ruchome będące na jego wyposażeniu, jak również pojazdy. Wnioskodawczyni i uczestnik poprzez czynności faktyczne dokonali podziału tych składników majątku, w ten sposób, że postanowili, że przypadną one na wyłączną własność uczestnika.

(okoliczności niesporne zeznania wnioskodawczyni i uczestnika k. 2311-2319)

W dniu 10 sierpnia 2010 roku wnioskodawczyni i uczestnik zawarli umowę o częściowy podział majątku dorobkowego, w której oświadczyli, że w skład ich majątku wchodzi również udział 52/100 w prawie własności nieruchomości gruntowej przy ul. (...) działki nr (...) o powierzchni 3831 m² objęty księgą wieczystą nr (...) i postanowili, że w/w udział w nieruchomości nabywa wnioskodawczyni bez żadnych spłat.

(umowa k.25-28)

W połowie 2011 roku uczestnik złożył pozew rozwodowy. Wnioskodawczyni w toku sprawy rozwodowej zażądała przedstawienia między innymi zeznań podatkowych uczestnika i historii rachunku bankowego, a po zapoznaniu się z zeznaniami PIT zorientowała się na temat skali zysków pobieranych przez uczestnika ze spółki w okresie trwania wspólności ustawowej. Wnioskodawczyni powzięła też wątpliwości, czy rachunki bankowe które uczestnik ujawnił w toku umowy o podział majątku były jedynymi. Wnioskodawczyni skontaktowała się z radcą prawnym M. S., który poinformował ją o sposobie ustalenia wartości udziału kapitałowego w spółce jawnej. Wnioskodawczyni po zapoznaniu się ze sprawozdaniami finansowymi spółki złożonymi w KRS doszła do przekonania, że wartość udziału w spółce podana przez uczestnika na potrzeby umowy o podział majątku została znaczenie zaniżona.

(zeznania G. T. i T. J. – protokół rozprawy z 15.04.2014r. k.1261-1263, i wyjaśnienia wnioskodawczyni k. 2311-2313)

W dniu 12 grudnia 2011r. wnioskodawczyni sporządziła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, skierowane do uczestnika. Wnioskodawczyni wskazała, że w trybie art.88§1kc uchyla się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego w umowie z dnia 16 grudnia 2009r. o podział majątku wspólnego ponieważ oświadczenie to złożyła pod wpływem błędu dotyczącego składu majątku wspólnego, który był spowodowany ukryciem przez uczestnika istotnych składników majątku w postaci środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, rachunkach papierów wartościowych, jednostek uczestnictwa w (...). Wnioskodawczyni zarzuciła również, że uczestnik wprowadził ją w błąd co do wartości udziału w majątku spółki i udziału kapitałowego, podając że wynosi on jedynie 11 500 000 z. Wskazała, że gdyby знаła wszystkie składniki majątku i rzeczywistą wartość udziału kapitałowego, to nie złożyłaby oświadczenia woli zawartego w umowie. Oświadczenie to wnioskodawczyni przesłała uczestnikowi, który odebrał je 1 lutego 2012 roku.

(oświadczenie z dowodem odbioru k.45-48)

Uczestnik pismem z 5 lutego 2012 roku poinformował wnioskodawczynię, że jej oświadczenie uważa za bezpodstawne.

(pismo k.49)

Trzy nieruchomości wnioskodawczyni zbyła już po złożeniu sporządzeniu oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia zawartego w umowie o podział majątku wspólnego, ale przed doręczeniem tego oświadczenia uczestnikowi. Wynikało to z tego, że wnioskodawczyni była przekonana, że po złożeniu przez nią oświadczenia podział majątku będzie dotyczył składników, które nie były uwzględnione w umowie oraz udziału w spółce jawnej. Dopiero pełnomocnik uświadomił wnioskodawczynię, że takie działanie jest nieprawidłowe. Po otrzymaniu tej informacji wnioskodawczyni nie zawierała samodzielnie kolejnych umów sprzedaży nawet mimo upływu terminu zawarcia umowy ostatecznej, który był określony w umowie przedwstępnej.

(umowy k.1417-1418, 1427-1432, zeznania wnioskodawczyni k.2313)

W skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika wchodzi następujące składniki:

1. nieruchomość położona w O. przy ul. (...), zabudowana domem mieszkalnym, składająca się z działek gruntu oznaczonych w ewidencji nr(...)o łącznej powierzchni 0,4199 ha, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1 200 000 (jeden milion dwieście tysięcy) złotych.

(okoliczności niesporne – pismo z załącznikami k.2343-2349, zeznania i wyjaśnienia wnioskodawczyni i uczestnika k.2313-2321, pismo wnioskodawczyni k.1269v, księga wieczysta k.104-105)

2. nieruchomość stanowiąca lokal niemieszkalny (garaż) oznaczony nr (...)położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 17,74 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 30 000 (trzydzieści tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

3. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 53 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 265 000 (dwieście sześćdziesiąt pięć tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);
4. nieruchomości stanowiąca lokal niemieszkalny (garaż) oznaczony nr 3 położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 17,41 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 30 000 (trzydzieści tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);
5. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 61,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 251 330 (dwieście pięćdziesiąt jeden tysięcy trzysta trzydzieści) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);
6. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 42 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 172 200 (sto siedemdziesiąt dwa tysiące dwieście) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);
7. udział wynoszący łącznie (...) części w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb(...), składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr (...) o powierzchni 5419 m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych (udział inny aniżeli w piśmie pełnomocników (...), co ustalono poprzez wgląd do księgi wieczystej – pozycja(...));
8. udział wynoszący łącznie (...) części w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb (...), składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr(...) powierzchni 3503 m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych (udział inny aniżeli w piśmie pełnomocników (...), co ustalono poprzez wgląd do księgi wieczystej – pozycja(...));
9. udział wynoszący łącznie (...) części w prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w O. przy ul. (...), obręb (...), składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów nr(...) o powierzchni 3635 m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych (udział inny aniżeli w piśmie pełnomocników (...), co ustalono poprzez wgląd do księgi wieczystej – pozycja (...));
10. nieruchomości gruntowa przy ul. (...) (poprzednio(...)) w O. obręb 160, składająca się z działki oznaczonej w ewidencji nr 10/13 o powierzchni 334 m⁽²⁾, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...), zabudowaną budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, w którym znajdują się dotychczas niewyodrębnione lokale mieszkalne, oznaczone numerami od(...) oraz cztery lokale niemieszkalne (garaże) o numerach (...) o łącznej wartości 2 632 350 (dwa miliony sześćset trzydzieści dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt) złotych;
11. nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 51,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 256 500 (dwieście pięćdziesiąt sześć tysięcy pięćset) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą

stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

12. nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 51,30 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 210 330 (dwieście dziesięć tysięcy trzysta trzydzieści) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

13. nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 119,80 m², dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 599 000 (pięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy) złotych, z którego własnością związany jest udział wynoszący (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte księgą wieczystą Sądu Rejonowego w Olsztynie nr (...);

14. prawo użytkowania wieczystego działki gruntu położonej w O. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji nr(...) o powierzchni 21 m² będącej własnością Gminy O. oraz prawo własności stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności budynku garażu o powierzchni 16,80 m², dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości (...) (dwadzieścia pięć tysięcy) złotych;

15. udział wynoszący (...) części w prawie wieczystego użytkowania niezabudowanej działki gruntu położonej w O. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji nr 677 o powierzchni 356 m², będącej własnością Gminy O., dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 1000 (jeden tysiąc) złotych;

16. kwota 3 334 007 (trzy miliony trzysta trzydzieści cztery tysiące siedem) złotych uzyskana przez wnioskodawczynię ze sprzedaży po 16 grudnia 2009 roku nieruchomości stanowiących lokale mieszkalne, dla których Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgi wieczyste o nr (...) oraz nieruchomości stanowiącej lokal niemieszkalny (garaż), dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...) (w piśmie pełnomocników wskazano omyłkowy numer księgi garażu).

(okoliczności niesporne – pismo z załącznikami k.2343-2349, zestawienie k.1270-1273, umowy przedwstępne i umowy sprzedaży k.1275-1432)

17. udział przysługujący M. W. w spółce działającej pod firmą Przedsiębiorstwo (...) Spółka Jawna w O. przy ul. (...) KRS nr (...) o wartości 15 497 955,18 (piętnaście milionów czterysta dziewięćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt pięć 18/100) złotych.

(opinie biegłych: z zakresu wyceny nieruchomości k.1526-1576, 1581-1613, 1618-1652, z zakresu wyceny rzeczy ruchomych k.1727-1804, oraz w szczególności opinia uzupełniająca k.2187-2194, 2258-2259, z zakresu wyceny przedsiębiorstw k. 1812-1856, opinia uzupełniająca pisemna k.2137-2157 i ustna k.2259-2262)

18. 6 429,952 (sześć tysięcy czterysta dwadzieścia dziewięć (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) Akcji (...), których wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła 1 950 268,74 (jeden milion dziewięćset pięćdziesiąt tysięcy dwieście sześćdziesiąt osiem 74/100) złotych.

(informacja k.244)

19. 5 572, (...) (pięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt dwa (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) P. (...). Średnich i Małych Spółek, których wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła 851 102,30 (osiemset pięćdziesiąt jeden sto dwa 30/100) złotych.

(informacja k.232)

20. 620, (...) (sześćset dwadzieścia (...)) jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) P. (...). Akcji, których wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła 149 304,05 (sto czterdzieści dziewięć tysięcy trzysta cztery 05/100) złotych.

(informacja k.232)

21. 339 (trzysta trzydzieści dziewięć) akcji (...) (...), której wartość na dzień 16.12.2009r. wynosiła (...),10 (dziesięć tysięcy osiemset czternaście 10/100) złotych na rachunku papierów wartościowych M. W. w (...) S.A. w W..

(informacja k.229)

22. kwota 1238,96 zł (tysiąc dwieście trzydzieści osiem 96/100) złotych zgromadzona na rachunku M. W. w (...) S.A. w W..

(informacja k.229)

23. kwota 21 199,67 (dwadzieścia jeden tysięcy sto dziewięćdziesiąt dziewięć 67/100) złotych zgromadzona na rachunku Konta Osobistego C. M. W. w Banku (...) S.A. w W.;

(informacja k.265)

24. kwota 19 097,29 (dziewiętnaście tysięcy dziewięćdziesiąt siedem 29/100) złotych zgromadzona na rachunku Konta Oszczędnościowego C. M. W. w Banku (...) S.A. w W..

(informacja k.265)

25. kwota 5 970 000 (pięć milionów dziewięćset siedemdziesiąt tysięcy) złotych zgromadzona na rachunku M. W. w (...) Bank w S.A. w W. (...)w O..

(historia rachunku na płycie CD k.330, wydruk k.2380-2381, sprawozdanie finansowe za 2008 rok k.1092-1095, w szczególności (...), rachunek zysków i strat k.67-70, opinie biegłych k. 1812-1856, opinia uzupełniająca pisemna k.2137-2157 i ustna k.2259-2262)

26. jednostki rozrachunkowe zgromadzone na rachunku prowadzonym dla M. W. w A. (...) (...) A. (...) w W. za okres do 16 grudnia 2009 roku.

(historia operacji k.2331-2338)

27. kwota (...),76 (jedenaście tysięcy dziewięćset czterdzieści jeden 76/100) złotych zgromadzona na subkoncie M. W. w (...).

(informacja k.2358)

28. kwota 252 106,91 (dwieście pięćdziesiąt dwa sto sześć 91/100) złotych pobrana przez M. W. z A. Towarzystwo (...) S.A. w W. w związku z rozwiązaniem umów ubezpieczenia na życie.

(informacja k.2354)

29. kwota 2 187 977 (dwa miliony sto osiemdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt siedem) złotych zysku pobranego przez M. W. za rok 2009 z Przedsiębiorstwa (...) Spółka Jawna w O..

(zeznania wnioskodawczyni i uczestnika – k.2383-2387 ,deklaracja podatkowa za 2009 rok k.113-11332, uchwała w sprawie podziału zysku k.2091, sprawozdanie finansowe spółki k. 50-78, odpowiedź na pozew o rozwód k.297-311)

30. kwota 154 234,65 (sto pięćdziesiąt cztery tysiąc dwieście trzydzieści cztery 65/100) złotych zgromadzona w A. Towarzystwo (...) S.A. w W. w ramach umów (...).

(informacja k.2354)

W 2010 roku M. K. (1) i D. S. wnieśli do Sądu Okręgowego w Olsztynie pozew przeciwko małżonkom W. o zasądzenie kwoty 219523,50 zł w związku z niewywiązaniem się przez nich z umowy, na podstawie której mieli przenieść na rzecz powodów własność lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w O.. Wyrokiem z dnia 12 lutego 2013 roku Sąd Apelacyjny w Białymstoku zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 12 września 2012 roku sygn.. akt I C 705/10 wydany w tej sprawie, w ten sposób, że:

- zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powodów kwotę 180 812 zł i oddalił powództwo w pozostałej części;
- zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powodów 7078,88 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu. Ponadto zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powodów 211 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu za drugą instancję. Na podstawie tego wyroku wierzyciele wszczęli egzekucję przeciwko uczestnikowi, i w jej toku wyegzekwowali łączną kwotę 28219,49 zł.

(wyrok z uzasadnieniem k.1213— (...), zawiadomienie o wszczęciu postępowania i zajęciu rachunku k.1229-1231, potwierdzenie wpłaty k.1236, wyrok SO w Olsztynie k.2330)

Wnioskodawczyni w dniu 26 lutego 2013 roku zapłaciła na rzecz wierzycieli z tytułu należności zasądzonej wyrokiem SA w Białymstoku kwotę 90406 zł oraz 3539,44 zł).

(dowody wpłat k.2328,2329)

W dniu 7 lipca 2003 r. U. i M. małżonkowie W. wynajmujący oraz A. i S. małżonkowie S. najemcy zawarli umowę najmu lokalu mieszkalnego nr (...) znajdującego się w O. przy ul. (...). Umowa została zawarta na czas określony tj. od dnia 7 lipca 2003 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. W dniu 12 sierpnia 2003 r. zawarto umowę przedwstępną pomiędzy U. i M. małżeństwem W., a A. i S. S. na mocy, której m.in. najemca zobowiązał się uiścić na rzecz wynajmującego kwotę 28 244,50 zł tytułem zaliczki na poczet kaucji.

(umowa k. 1705-1708, wyrok SR z uzasadnieniem k.2246-2250)

Dnia 12 sierpnia 2003 r. U. i M. małżeństwo W. – sprzedający zawarli z A. i S. S. - kupującymi umowę na podstawie której sprzedający zobowiązali się do zawarcia: umowy przenoszącej własność części nieruchomości stanowiącej część działki gruntu nr (...) o obszarze 4 a 31 m (2) licząc udział procentowy proporcjonalnie do powierzchni użytkowej mieszkania w stosunku do całkowitej powierzchni użytkowej budynku stanowiącej zabudowę tej części nieruchomości za cenę 130 zł za 1 metr kwadratowy razy powierzchnia użytkowa mieszkania tj. 29.74 eur za 1 metr kwadratowy powierzchni użytkowej mieszkania licząc na dzień podpisania umowy plus podatek VAT lub inny podobny podatek lub podatki albo też opłaty należne od sprzedaży jeżeli na dzień podpisania umowy przenoszącej własność sprzedający będzie zobowiązany do ich uiszczenia oraz umowy przenoszącej własność lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 74,30 m(2) zlokalizowanego na I piętrze budynku stanowiącego zabudowę nieruchomości opisanej zgodnie z zatwierdzonym do realizacji projektem technicznym budynku i projektem, zagospodarowania terenu za cenę 2 100 zł za metr kwadratowy licząc na dzień podpisania umowy plus podatek VAT lub inny podobny podatek lub podatki od sprzedaży nieruchomości jeżeli na dzień podpisania umowy przenoszącej własność sprzedający będzie zobowiązany do ich uiszczenia. Łącznie z przeniesieniem własności udziału we współwłasności działki gruntu i prawa własności lokalu mieszkalnego sprzedający miał przenieść własność na kupującego prawa współwłasności części wspólnych segmentu proporcjonalnie do powierzchni użytkowej nabywanego mieszkania do powierzchni użytkowej całego budynku. Cena miała być rewaloryzowana wg zasad określonych w umowie. W dniu zawarcia umowy kupujący wpłacił na rzecz sprzedającego kwotę 54 600 zł tytułem zadatku na poczet ceny. W przypadku gdy sprzedający nie przystąpi do zawarcia niniejszej umowy kupujący może od umowy odstąpić i żądać zwrotu kwoty zadatku w podwójnej wysokości. Umowa przenosząca własność nieruchomości miała zostać zawarta nie wcześniej niż w styczniu 2014 r. i nie później niż 31 grudnia 2014 r. Umowie nadano tytuł umowa przedwstępna.

(umowa k. 1705-1708, wyrok SR z uzasadnieniem k.2246-2250)

Wobec toczącego się postępowania w niniejszej sprawie wnioskodawczynie odmówiła przeniesienia na rzecz małżonków S. prawa własności nieruchomości określonej w umowie zatytułowanej jako umowa przedwstępna. Wskazała, że nie jest właścicielem mieszkania. Uczestnik w tym zakresie wskazał, że jedyną osobą uprawnioną do przedmiotowego lokalu jest wnioskodawczynie. Wobec odmowy wykonania zobowiązania wynikającego z umowy zatytułowanej jako umowa przedwstępna powodowie odstąpili od tej umowy. Wnioskodawczynie zwróciła powodom kwoty: 54 600 tytułem zwrotu zadatku, 16 000 zł tytułem zwrotu poniesionych nakładów, 28 244 zł tytułem zwrotu kaucji za mieszkanie.

(wyrok SR z uzasadnieniem k.2246-2250, dowody wpłaty (...) - (...), odpowiedzi na wezwania k.1709-1714)

A. S. i S. S. wnieśli pozew do SR w Olsztynie, w którym domagali się o zasądzenia od wnioskodawczynie i uczestnika kwoty 54 600 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 marca 2015 r. do dnia zapłaty, wraz z kosztami procesu według norm przepisanych tytułem podwójnego zadatku w związku z niedojściem do zawarcia umowy z winy wnioskodawczynie i uczestnika. Wyrokiem z dnia 3 listopada 2016 roku SR w Olsztynie zasądził od wnioskodawczynie i uczestnika na rzecz A. S. i S. S. kwotę 54 600 zł z ustawowymi odsetkami od 18 marca 2015r. do dnia zapłaty oraz 6364 zł kosztów procesu. Wnioskodawczynie na poczet należności wynikającej z w/w wyroku zapłaciła małżonkom S. kwotę 34105,79 zł 28 grudnia 2016r. i 34189,56 zł dnia 13 stycznia 2017r. Wyrok z dnia 3 listopada 2016 roku SR w Olsztynie jest prawomocny.

(wyrok i uzasadnienie k.2245-2250, dowody wpłat k.2251,2252, okoliczności niesporne)

Ustalając stan faktyczny sąd oparł się przede wszystkim na dokumentach, opiniach biegłych oraz zeznaniach wnioskodawczynie. Kluczową kwestią sporną jeśli chodzi o stan faktyczny wymagającą rozstrzygnięcia w pierwszej kolejności było to, czy uczestnik zataił przed wnioskodawczynią składniki majątku wspólnego. Powyższe jest tak istotne dlatego, że jednym z powodów złożenia przez wnioskodawczynię oświadczenia o uchyleniu się od skutków umowy o podział majątku było zatajenie jego składu przez uczestnika.

Błąd co do składu majątku.

Zdaniem sądu dowody przeprowadzone w toku postępowania potwierdziły w sposób jednoznaczny, że uczestnik ukrył przed wnioskodawczynią kwotę 5 970 000 zł. Twierdzenia uczestnika o tym, że w/w kwota nie wchodziła do majątku wspólnego, gdyż stanowiła zaliczkę na poczet zysku za 2009 rok, czy też pozostawała tylko w jego przechowaniu, były nielogiczne i okazały się sprzeczne z innymi dowodami.

Po pierwsze sąd opierając się na opiniach biegłych i dokumentach przyjął, że środki wypłacone uczestnikowi w 2009 roku stanowiły zysk z roku poprzedniego, nie zaś jak twierdził uczestnik, zaliczki na poczet zysku z 2009 roku. Okoliczności te biegli w sposób logiczny i przekonujący wyjaśnili zarówno w opiniach pisemnych jak i na rozprawie. Ustalenia biegłych znajdowały potwierdzenie w dokumentach księgowych sporządzonych przez spółkę i złożonych do KRS w czasie gdy uczestnik nie mógł nawet przypuszczać, że dojdzie do niniejszej sprawy. W szczególności warto odwołać się do wypowiedzi biegłego A. C. (1) (strona 7 protokołu rozprawy z 18 maja 2017 r.), który w sposób dość prosty wyjaśnił skąd wynika całkowita pewność biegłych, że kwoty wypłacone uczestnikowi w 2009 roku stanowiły udział w zysku za 2008 roku. Oczywiście jest, że gdyby kwoty te nie były potraktowane w ten sposób, to w sprawozdaniu finansowym za 2009 roku nie zostałyby skompensowane z zobowiązaniem spółki względem współnika z tytułu wypłaty zysku za 2008 rok. Nie można też nie zwrócić uwagi, że zysk za 2009 rok okazał się mniejszy aniżeli kwoty, które w tym roku otrzymał uczestnik ze spółki, a pomimo tego – co sam przyznał – nie zwrócił do spółki otrzymanych pieniędzy bądź przynajmniej różnicy pomiędzy otrzymanymi zaliczkami a zyskiem jaki przypadł mu za 2009 rok. Ostatecznie, zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za 2009 roku uczestnik otrzymał wypłatę z zysków za ten rok w kwocie 3 714 673,75 zł, natomiast rzekomych zaliczek na poczet zysku pobrał 7.689.594,69 zł (kwota brutto), przy czym na konto przelano mu 5 500 000 zł.

Powyższe pokazuje zupełną nielogiczność twierdzeń uczestnika. Dotyczy to również twierdzeń, jakoby pieniądze zostały mu tylko przekazane w depozyt, aby z tych środków założyć lepiej oprocentowaną lokatę. Gdyby tak było to uczestnik po zakończeniu okresu lokat otrzymane środki powinien zwrócić do spółki, do czego nie doszło.

Po drugie, rzekome zaliczki na poczet zysku za 2009 roku wypłacane były już na początku roku (29 stycznia – 1 000 000 zł, 2 kwietnia 3 000 000). Oczywiście jest, że wówczas jeszcze wspólnicy nie mieli wiedzy czy i jaki zysk osiągnie spółka w 2009 roku. Wiedzieli natomiast, że rok 2008 zakończył się ponad 10 000 000 milionowym zyskiem, który dzielony był na podstawie uchwał podejmowanych na początku kolejnego, czyli 2009 roku. Logicznym jest zatem, że na początku 2009 roku uczestnikowi mógł być wypłacany zysk wypracowany w poprzednim roku.

Po trzecie, podział majątku dokonywany był pod koniec roku. Uczestnik zatem, gdyby nawet teoretycznie założyć, że kwoty wypłacone mu w 2009 roku stanowiły zaliczkę na poczet zysku za ten rok, musiał mieć już wtedy wiedzę, że spółka wypracuje znaczny zysk i ostatecznie zatrzyma te pieniądze, lub przynajmniej znaczną ich część. Uwzględniając zatem nawet twierdzenia uczestnika, to kwota ta stanowiłaby majątek wspólny, który powinien podlegać podziałowi. Bez znaczenia byłoby to czy uchwała w sprawie podziału zysku zapadła już po ustanowieniu rozdzielnosci i zawarciu umowy o podziale majątku.

Po czwarte oceniając zachowanie uczestnika nie można nie zwrócić uwagi, że działania jego miały charakter intencjonalny, ukierunkowany na wprowadzenie wnioskodawczyni w błąd co do składników majątku. Uczestnik tuż przed zawarciem umowy o podziale majątku przelał kwotę 4 470 000 zł na inny rachunek bankowy o istnieniu którego wnioskodawczyni nie wiedziała. W akcie notarialnym zapewnił, że umowa obejmuje cały majątek. Uczestnik nie wspomniał też małżonce o tym, że taka kwota środków znajduje się na jego rachunku bankowym. Zakładając nawet, iż był przekonany, że pieniądze te nie „są jeszcze jego”, gdyż stanowią zobowiązanie wobec spółki, to ujawnienie tej informacji wnioskodawczyni mogłoby w zasadniczy sposób wpłynąć na podjętą przez nią decyzję o podziale majątku wspólnego. Wnioskodawczyni dowiedziawszy się, że w skali roku czysty zysk ze spółki może przewyższać połowę wartości samej spółki podanej przez uczestnika, mogłaby nabrać wątpliwości co do faktycznej wartości spółki, a tym samym dokonania podziału majątku oraz jego sposobu.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom uczestnika, że informował wnioskodawczynię przed dokonaniem podziału majątku, iż na jego koncie w Banku (...) znajdują się pieniądze spółki, które później przelał na konto w (...) Banku. Wnioskodawczyni przyznała wprawdzie, że uczestnik mówił, iż na koncie w(...) są różne kwoty, bo to konto firmowe, zaprzeczyła jednak aby wiedziała jaka to kwota oraz o tym, że została ona przelana na inne konto (protokół rozprawy z 9 lutego 2017 r. strona 9). Podkreślenia wymaga, że gdyby nawet teoretycznie przyjąć, że uczestnik powiedział małżonce, że na koncie w(...) znajduje się 4 470 000 zł należące do spółki, to i tak wprowadzałby wnioskodawczynię w błąd, albowiem nie były to pieniądze spółki, lecz uczestnika. Uczestnik dalej też świadomie i celowo wprowadzałby wnioskodawczynię w błąd, albowiem na innym jeszcze koncie miał 1 500 000 zł, o których – nawet według twierdzeń uczestnika – wnioskodawczyni nie wiedziała.

Zdaniem sądu całokształt przedstawionych uwag dawał podstawy do przyjęcia, że uczestnik, przy zastosowaniu podstępstwa, ukrył przed wnioskodawczynią bardzo dużą sumę pieniędzy. Uczestnik wiedział i wykorzystał to, że wnioskodawczyni nie interesowała się sprawami finansowymi spółki jawnej i nie miała pełnej wiedzy na temat zysków, które wypracowuje, zaś gdyby nawet zażądała potwierdzenia stanu rachunku bankowego ujawnionego w umowie o podział majątku, to nie wykryłaby wcześniejszego przelewu dokonanego przez uczestnika.

Błąd co do wartości udziału w spółce

Kwestia ta, w związku z ustaleniem, że uczestnik zataił przed wnioskodawczynią skład majątku wspólnego, nie miała istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Do uchylecia się od skutków złożonego oświadczenia wystarczył błąd co do jednej okoliczności. Niemniej zaakcentować trzeba, że dowody przeprowadzone w sprawie nie pozwoliły ustalić, że wnioskodawczyni była w błędzie co do wartości udziału uczestnika w (...) Sp. jawna w O.. Punktem wyjścia do wykazania błędu musiałoby być ustalenie wartości udziału na dzień zawierania umowy, albowiem ustalenie jej na

dzień dzisiejszy, według stanu spółki na moment zawarcia umowy, było bez znaczenia przy ocenie, czy w tym zakresie doszło do błędu. Nie można wszak porównywać wartości udziału w spółce na dzień zawarcia umowy o podział majątku oraz na dzień orzekania przez sąd w niniejszej sprawie.

Zgodnie z postanowieniem sądu (wydanym jeszcze w poprzednim składzie) biegli mieli ustalić aktualną wartość udziału w spółce według jej stanu z dnia 16/12/2009r. Pełnomocnicy wnioskodawczyni i uczestnika nie wnioskowali o rozszerzenie tezy dowodowej o ustalenie również wartości udziału na dzień 16/12/2009r.

Mając powyższe na uwadze sąd nie uznał za udowodnione twierdzeń wnioskodawczyni, że została wprowadzona w błąd co do wartości udziału w spółce, określonego na 11 500 000 zł.

Wartości składników majątku

Nie było sporu pomiędzy wnioskodawczynią i uczestnikiem co do wartości składników majątku, poza udziałem w spółce (...) Sp. jawna w O.. Nie budziło w zasadzie wątpliwości, nawet samych uczestników, że podstawą ustalenia wartości udziału w spółce nie mogła być opinia sporządzona przez biegłego J. M.. Charakter zarzutów zgłoszonych do opinii dyskwalifikował ją, co skutkowało dopuszczeniem dowodu z opinii innych biegłych. Zdaniem sądu opinie te sporządzone zostały w sposób zrozumiały, zawierały logiczne wytłumaczenie wniosków do jakich doszli biegli.

Nie było sporu pomiędzy uczestnikami odnośnie wartości nieruchomości stanowiących majątek spółki, która ustalona została przez biegłego A. T.. Opinia mogła stanowić zatem podstawę ustaleń faktycznych.

Odnośnie opinii biegłego K. J. oraz biegłych M. W., A. C. i K. T. zważyć trzeba, że biegli ustosunkowali się do zarzutów zgłoszonych przez uczestników nie tylko na piśmie, ale także ustnie. Podczas rozprawy biegli logicznie i przekonująco ustosunkowali się do wszystkich zarzutów jakie zostały zgłoszone do opinii, a wnioskodawczyni i uczestnik nie wnosili o dodatkową opinię, nie zgłosili dalszych zastrzeżeń, które mogłyby dyskwalifikować wydane opinie.

Zdaniem sądu przekonują wyjaśnienia biegłego K. J. (2), że wartość rynkowa rzeczy ruchomych stanowiących własność spółki wynosiła 12 029 319 zł. Zarzuty sformułowane przez uczestnika nie były uzasadnione.

Przede wszystkim wskazać trzeba, że uczestnik jako współnik (...) Sp. jawna w O. miał dostęp do wszelkiej dokumentacji spółki, lecz w toku postępowania – zdaniem sądu celowo i świadomie – odmawiał przedstawienia dokumentacji żądanej przez biegłych. Zgodnie z art.3kpc obowiązującym na datę zainicjowania postępowania strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Uczestnik nie postępował w opisany sposób, o czym świadczą między innymi odpowiedzi udzielone biegłym, w tym K. J. na pismo wzywające go do przedłożenia konkretnych dokumentów. W tej sytuacji całkowicie nieuprawnione jest zarzucanie, że biegły K. J. nie oparł się na określonych dokumentach i wydał opinię w oparciu o materiał zgromadzony w aktach. Uczestnikiem niniejszego postępowania nie była spółka, której współnikiem jest uczestnik, tak więc to uczestnik powinien przedłożyć dokumenty żądane przez biegłych, zwłaszcza że jako współnik miał taką możliwość, o czym świadczy chociażby wniosek zgłoszony na ostatniej rozprawie o udzielenie dodatkowego terminu na złożenie dokumentów księgowych (k.2384).

Uczestnik w toku postępowania konsekwentnie podnosił, że część zapasów magazynowych to tzw. towary nierotujące, których wartość jest znaczenie niższa aniżeli wartość księgową. Jednocześnie nie przedłożył żadnych konkretnych dowodów potwierdzających ten fakt. Uczestnik nawet pomimo wyraźnego żądania ze strony biegłego (opinia k.2188-2189) nie przedstawił stanu magazynów nierotujących na dzień 16.12.2009r. z datami zakupów towarów do tych magazynów, lecz w odpowiedzi na pismo biegłemu wysłano pustą deklarację spółki o zamiarze udostępnienia dokumentów (k.2281). Zdaniem sądu działania te zmierzały li tylko do przedłużenia postępowania, o czym świadczy choćby odmowa przedstawienia biegłym z zakresu wyceny przedsiębiorstw w siedzibie spółki wskazywanych przez nich dokumentów. W tych okolicznościach zdaniem sądu całkowicie uzasadnione było oparcie się przez biegłego na dokumentach znajdujących się w aktach. Natomiast zarzuty uczestnika jakoby biegły nie uwzględnił określonych

dokumentów, które nie wiadomo w ogóle czy są dostępne (uczestnik, czy też spółka nie zadeklarowała wszak, że dysponuje takowymi) należało uznać za nieuprawnione, naruszające dyspozycję art.3kpc.

Nieuprawniony był również zarzut uczestnika, że biegły nie zapoznał się ze stanem magazynowym spółki (k.2283, odnośnie środków trwałych dokonał oględzin tych, które nie zostały sprzedane, a zostały okazane k.2188). Biegły na rozprawie wyjaśnił po pierwsze, że był w siedzibie spółki. Po drugie, dokonywanie w 2016, czy 2017 roku oględzin rzeczy, które były na stanie magazynowym w grudniu 2009r., o ile takowe w ogóle są, byłoby nieracjonalne i nie wniosłoby do sprawy. Ocena na podstawie takich oględzin stanu technicznego rzeczy w 2009 roku byłaby mało wiarygodna, zwłaszcza że uczestnik nie przedstawił żadnych dowodów z których wynikałoby kiedy poszczególne rzeczy zostały zakupione. Uczestnik w sposób niezasadny przyjmuje, że skoro określone rzeczy w magazynie nie zostały sprzedane, czy sprzedane w określonym czasie, to należy je uznać za towary nierotujące. Zważyć zaś trzeba, że oceny czy towar jest nierotujący należy dokonać według wiedzy na datę podziału majątku, nie zaś przez pryzmat późniejszych zdarzeń. Zasady logiki wskazują, że skoro spółka wprowadziła określone rzeczy na stan magazynowy i nadała im określoną wartość księgową, to posiadały one wówczas taką wartość i były to towary, które można było sprzedać. Gdyby wszak wspólnicy, czy też pracownicy spółki uważali, że rzeczy te mają wartość złomu to racjonalna byłaby ich sprzedaż jako złomu, nie zaś wprowadzanie do magazynu w celu sprzedaży.

Nie ma racji uczestnik zarzucając biegłemu, iż powinien dokonać wyceny z osobna każdego składnika ruchomego. Biegły na rozprawie przekonująco wyjaśnił dlaczego wycena w taki sposób nie jest możliwa. Sąd podzielił pogląd biegłego, że wszystkie te rzeczy stanowiły zapas magazynowy, a więc uzasadniona była ich łączna wycena. Rzeczy te były systematycznie sprzedawane, nie zachodziła konieczność ich wyceny według metody likwidacyjnej, gdyż spółka nie kończyła działalności. Pamiętać też trzeba, że biegły nie miał materiału dowodowego potrzebnego do ustalenia wartości poszczególnych składników z osobna, gdyż uczestnik nie przedłożył faktur zakupu poszczególnych składników, nie przedstawił wykazu rzekomych zapasów nierotujących, ani też dokumentów dotyczących sprzedaży zapasów, które do czasu wyceny zostały zbyte. W tym zakresie rację ma pełn. wnioskodawczyni, który w piśmie (k.2303v) wskazał, że nie można oczekiwać od biegłego, aby ten ustalił wartość każdej rzeczy z osobna, uwzględniając jej stan, jeżeli nie przedstawia się dokumentów stanowiących podstawę tych ustaleń.

Biegły zasadnie przyjął również wskaźnik inflacyjny i logicznie wyjaśnił jego zastosowanie. Mianowicie z biegiem lat ceny, w tym ceny towarów rosną. Przyjęto, że wzrost ten równy był wzrostowi towarów i usług. Jednocześnie z upływem lat wartość części kupionych w określonym czasie może maleć. Biegły uznał, że wzrost inflacyjny bilansuje się ze spadkiem wartości związanej z mniejszym potencjalnym wykorzystaniem części, co jednoznacznie wynika z opinii uzupełniającej (tabela k.2193). Wskaźnik inflacyjny miał tylko wpływ na wzrost wartości środków trwałych (k.2193).

Reasumując, choć zarzuty ze strony uczestnika do opinii biegłego K. J. był dość liczne i zostały podtrzymane po wydaniu opinii ustnej, to jednak nie były to zarzuty uzasadniające odrzucenie opinii.

Uwagi te odnieść należało również do opinii biegłych z zakresu wyceny przedsiębiorstw. Biegli na rozprawie odpowiedzieli na pytania i zarzuty sformułowane przez wnioskodawczynię i uczestnika. Ostatecznie zarzuty do opinii podtrzymał uczestnik. Dotyczyły one przede wszystkim kwalifikacji kwot wypłaconych w 2009 roku jako zysku za 2008 rok, a nie jak twierdził uczestnik jako zaliczek na poczet zysku za rok 2009 (k.2287-2294). Sąd we wcześniejszej części uzasadnienia częściowo odniósł się już do tych zarzutów. W tym miejscu zwrócić natomiast warto uwagę, że uczestnik próbuje dyskredytować opinię biegłych zeznaniami świadków R. M. i M. K.. Zeznania świadków, że wypłaty w 2009 roku miały charakter zaliczek pobieranych na poczet zysku za ten rok pozostają jednak w oczywistej sprzeczności z dokumentacją księgową, nota bene stworzoną przez M. K. i ocenioną przez M. M.. Doskonale obrazuje to zestawienie zmian w kapitale własnym (k2085-2086) przedłożone przez uczestnika, z którego wynika, że na koniec 2008 roku kapitał podstawowy wynosił 8 534 030,74 zł, zaś na koniec 2009 roku 10 929 373,07 zł (k.2085). Zestawienie tych wartości pokazuje gołosłowność twierdzeń uczestnika, że cały zysk za 2008 rok, czyli 10 212 438,63 zł netto (k.2086) został przeznaczony na podniesienie kapitału podstawowego. Jednocześnie potwierdza wnioski biegłych, że kwoty wypłacone w 2009 roku stanowiły wypłatę zysku za rok poprzedni, natomiast niewypłacona kwota zysku za 2008 rok – 2 395 342,33 zł została przeznaczona na podniesienie kapitału podstawowego.

Kwota wypłacona samemu uczestnikowi w 2009 roku znacznie przekraczała zysk spółki wypracowany w tym roku. Uwzględniając zatem powyższe, gdyby kwoty te zostały potraktowane jako zaliczki na poczet zysku za 2009 rok, to spółka w sprawozdaniu za 2009 rok powinna zapisać po stronie należności różnicę pomiędzy kwotą zaliczek pobranych przez uczestnika a przypadającym na niego zyskiem za 2009 rok (zobowiązanie współnika wobec spółki). Takich zapisów brak jednak w sprawozdaniu, co dodatkowo świadczy o trafności ustaleń biegłych.

Sąd musi też zaznaczyć, że gdyby przyjąć za prawdziwe zeznania uczestnika dotyczące pozostawienia w spółce całego zysku za 2008 rok, to należałoby przyjąć, że wartość spółki była dużo wyższa aniżeli podana przez uczestnika wnioskodawczyni przy sporządzaniu umowy o podział majątku. Wniosek ten jest oczywisty. Skoro bowiem uczestnik podając wartość spółki opierał się na jej wartości księgowej, a w spółce dodatkowo „pozostawiono” ponad 10 000 000 zł, to oczywistym byłoby, że musiał wiedzieć, iż rynkowa wartość spółki i jego udziału jest niemal dwukrotnie wyższa aniżeli podał małżonce.

Rację ma też wnioskodawczyni (pismo k.2302v), że ostatecznie nie ma znaczenia czy wypłaty w 2009 roku miały charakter wypłat z zysku czy zaliczek na poczet zysku za rok 2009, albowiem zysk przypadający na uczestnika wypracowany do dnia 16 grudnia 2009 r, podlega podziałowi pomiędzy strony, gdyż stanowi składnik majątku wspólnego. Znaczenie ma bowiem nie data podjęcia uchwały o podziale i wypłacie zysku, lecz to czy zysk został wypracowany w okresie trwania wspólności majątkowej.

Podsumowując, stwierdzić można, że wnioski zawarte w opinii biegłych z zakresu wyceny przedsiębiorstw były prawidłowe oraz zostały w sposób logiczny i przekonujący uzasadnione, wobec czego opinia mogła stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Opierając się na opiniach biegłych sąd ustalił wartość udziału przysługującego uczestnikowi w spółce (...) Sp. jawna w O. na kwotę 15 497 955,18 zł. Powyższa kwota wynika z sumowania wartości nieruchomości (1 900 000 zł k.1526, 436 400 zł k.1582, 7500 zł k.1618), rzeczy ruchomych (12 029 319 k.2193) oraz ustalonych należności, środków pieniężnych i (...) (5 057 004,61 zł k.1829) i odjęciu od tej kwoty zobowiązań wynoszących 3 780 375,77 zł. (k.1829). Tak ustalona kwota – 15 649 757,84 zł stanowi wartość całej spółki. Udział uczestnika ustalony w oparciu o zapisy umowy spółki, wraz z jej zmianami zgłoszonymi do KRS oraz na podstawie uchwał współników nie zgłoszonych do KRS, a których treść zmienia umowę spółki w odniesieniu do kapitału podstawowego oraz zatwierdzonych sprawozdań finansowych złożonych do KRS wynosił 99,03% (k.2141), stąd wartość udziału ustalona na 15 497 955,18 zł.

Wątpliwości co do wiarygodności nie budziły zasadniczo dokumenty załączone do akt. Oczywiście z niektórych dokumentów, zwłaszcza księgowych i przedłożonej przez uczestnika historii wypłat (k.2257, 2365-2366) wnioskodawczyni i uczestnik wyciągali odmienne wnioski. Nie oznacza to jednak, że dokumenty te nie mogły być podstawą ustaleń faktycznych.

Odnosząc się natomiast do zeznań świadków wskazać należy, że nie miały one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia, albowiem zasadnicze kwestie sporne wymagały analizy i oceny dokumentów oraz opinii biegłych. Sąd nie dał wiary zeznaniom tych świadków, którzy wskazywali, że wypłaty dokonane w 2009 roku na rzecz uczestnika stanowiły zaliczki na poczet zysku za 2009 rok. Kwestia ta została już wcześniej obszernie wyjaśniona. W pozostałym zakresie nie było sporu pomiędzy wnioskodawczynią i uczestnikiem co do wiarygodności zeznań, zwłaszcza iż korespondowały one w dużej mierze z dokumentami.

Sąd zważył, co następuje:

Nieważność umowy z dnia 16.12.2009r. w sprawie podziału majątku

Wniosek o ustalenie nieważności umowy dotyczącej podziału majątku zawartej 16 grudnia 2009 roku zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie z art.84§1 kc w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy,

albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny) (art.84§2kc).

Działanie uczestnika w przedmiotowej sprawie polegające na zatajeniu przed wnioskodawczynią istotnej części majątku kwalifikować należy jako podstęp. Zgodnie z art.86§1kc jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej. Podstęp jest kwalifikowaną postacią błędu, który wywołany został intencjonalnym działaniem (albo zaniechaniem) podjętym w celu wywołania u składającego oświadczenie woli fałszywego przeświadczenia.

Uczestnik doskonale zdawał sobie sprawę, że poza składnikami ujętymi w umowie, jest jeszcze kwota 5 970 000 zł, o której wnioskodawczyni nie wiedziała. Niewiarygodność twierdzeń uczestnika jakoby kwota ta nie stanowiła majątku wspólnego została już wcześniej wykazana. Działania podjęte przez uczestnika były ewidentnie ukierunkowane na zatajenie przed wnioskodawczynią w/w kwoty. Uczestnik bowiem ogólnikowo wspominał wnioskodawczyni, że na koncie w Banku (...) znajdują się pieniądze spółki, nie podając o jaką kwotę chodzi. Kwotę 4 470 000 w dzień poprzedzający zawarcie umowy przełał na inny rachunek, o którego istnieniu żona nie wiedziała, a na którym już wcześniej ukrył 1 500 000 zł. Gdyby celem uczestnika nie było ukrycie pieniędzy, dokonywanie takich ruchów nie miałyby żadnego sensu, skoro ostatecznie pieniądze na rachunku w Banku (...) miały w wyniku podziału przypaść uczestnikowi.

Oceniając skuteczność złożonego przez wnioskodawczynię oświadczenia o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia oraz działania uczestnika zwrócić trzeba uwagę, że do podziału majątku doszło w momencie kiedy relacje pomiędzy małżonkami uległy poprawie, co bez wątpienia wzmacniało wzajemne zaufanie.

Oczywistym jest, że wiedza wnioskodawczyni na temat istnienia tej kwoty zasadniczo wpłynęłaby na decyzję o dokonaniu podziału majątku, jak też na sposób podziału, o ile w ogóle doszłoby do niego. Kwota ta była bowiem bardzo wysoka. Wyższa była aniżeli wszystkie kwoty jakie z rachunku bankowego spółki w Banku (...) przelewami wypłacono uczestnikowi w okresie od 23 maja 2005 roku do końca 2008 r (k.2366).

Dowody zgromadzone w sprawie potwierdziły jednoznacznie, że wnioskodawczyni nie wiedziała o istnieniu tej kwoty. Nota bene uczestnik nawet nie przedstawił takich twierdzeń. Niewątpliwie zatem wnioskodawczyni w momencie zawierania umowy podziału majątku pozostawała w błędzie co do składu majątku, a skoro w błąd ten została wprowadzona podstępem przez uczestnika, to oświadczenie o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia byłoby skuteczne nawet gdyby ocenić, że błąd nie był istotny. Oczywiście brak wiedzy co do istnienia blisko 6 milionów złotych, nawet przy wartości pozostałego majątku, jest błędem istotnym.

Art. 88§1 kc stanowi, że uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Oświadczenie takie należy złożyć w ciągu roku od wykrycia błędu, albowiem po tym terminie uprawnienie do uchylenia się wygasa (art.88§2kc). Wnioskodawczyni zachowała termin wynikający z ww. przepisów. Oświadczenie to zostało wysłane do uczestnika w ostatnich dniach stycznia 2012 roku i odebrane 1 lutego 2012r. Zeznania świadków G. T. i T. J. oraz sekwencja zdarzeń potwierdziły w sposób nie budzący wątpliwości, że wnioskodawczyni wykryła błąd dopiero w toku sprawy rozwodowej, która została zainicjowana w połowie 2011 roku. Wnioskodawczyni w odpowiedzi na pozew o rozwód sporządzonej na początku lipca 2011 roku wnosila o załączenie zeznań PIT uczestnika i dopiero po zapoznaniu się z nimi zaczęła mieć wątpliwości co do wartości udziału w spółce i składu majątku. Ostateczną wiedzę na temat skali błędu i wszystkich zatajonych składników majątku wnioskodawczyni uzyskała w toku postępowania, kiedy możliwe było uzyskanie dokumentacji bankowej. Wcześniej, z uwagi na tajemnicę bankową, wnioskodawczyni nie była w stanie uzyskać tych informacji.

Po podziale majątku relacje pomiędzy uczestnikami pozostawały poprawne, choć z czasem ulegały pogorszeniu. Uczestnik nie zaoferował żadnych dowodów, z których wynikałoby, że wnioskodawczyni przed styczniem 2011 rok wiedziała już o istnieniu majątku, który nie był objęty podziałem, który został przed nią ukryty. Mając na uwadze to oraz logiczność zeznań wnioskodawczyni na temat daty uzyskania wiedzy o błędzie i potwierdzenie ich zeznaniami świadków, należało przyjąć, że oświadczenie o uchyleniu się od skutków zawarcia umowy podziału majątku było skuteczne, a przez to umowa o podział majątku nieważna.

Sąd w sprawie o podział majątku jest uprawniony do ustalenia, że umowa w sprawie podziału jest nieważna i przystąpić do podziału składników objętych umową, ewentualnie innych, jeżeli wchodziły w skład spadku i zostały ujawnione w postępowaniu.

Sposób podziału

Podziałowi w niniejszym postępowaniu podlegały zatem nie tylko zatajone składniki majątku, lecz również te uwzględnione w umowie podziału majątku. Wnioskodawczyni ani uczestnik nie wnosili o ustalenie nierównych udziałów w majątku, choć ostatecznie zaakceptowali podział w ramach którego uczestnik otrzyma składniki o większej wartości, zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 16 grudnia 2009r. Taki sposób podziału jest niewątpliwie dopuszczalny. Skoro bowiem ustawodawca dopuszcza rozporządzenie przez małżonka przedmiotem wchodzącym w skład majątku wspólnego na rzecz majątku odrębnego drugiego małżonka (tak SN wskazał już w uchwale składu 7 sędziów z 10 kwietnia 1991r. III CZP 76/90 OSNC 1991/10-12/117), to tym bardziej możliwe jest, aby w ramach podziału uczestnicy ustalili nierówny podział (inny aniżeli wynikałoby to z udziałów jakimi dysponują). Potwierdzeniem powyższego jest też treść art.622§1 i 2 kpc mającego odpowiednie zastosowania do spraw o podział majątku. W §2 określono sytuacje w których sąd może wydać postanowienie nie odpowiadające treści zgodnego wniosku, a w przedmiotowej sprawie sytuacje takie nie zachodziły.

Uwzględniając zatem zgodne stanowisko uczestników postępowania (protokół z 24 lipca 2017r. i 5 października 2017r.) składniki majątku, które w umowie z dnia 16.12.2009r. przypadły uczestnikowi zostały mu przyznane. Wnioskodawczyni zachowała składniki, które wówczas otrzymała lub równowartość pieniędzy uzyskanych z ich sprzedaży, jak też sumę pieniędzy zgromadzoną w ramach ubezpieczenia na życie. Uczestnik otrzymał również środki pieniężne, które miał zgromadzone na rachunku Konta Osobistego w Banku (...), na rachunku w Banku (...), a także ukrytą przed wnioskodawczynią kwotę 5 970 000 zł. Uczestnik zachował też oczywiście jednostki rozrachunkowe zgromadzone w OFE za okres do dnia 16.12.2009r., środki na subkoncie w ZUS, kwotę pobraną w związku z rozwiązaniem umowy ubezpieczenia na życie oraz kwotę zysku netto uzyskanego przez spółkę w 2009r., a wypłaconego w kolejnym roku. W toku postępowania ujawniono ponadto, że na dzień 16.12.2009r. uczestnik miał również 339 akcji(...) (...) oraz 620, (...) jednostek uczestnictwa w funduszu (...) P. (...). Średnich i Małych Spółek. Składniki te należało przyznać uczestnikowi, tym bardziej, że znajdowały się na jego rachunku bankowym.

Składniki będące przedmiotem podziału

Przedmiotem podziału majątku mogą być jedynie te składniki, które wchodziły w skład wspólnego majątku w dacie ustania wspólności i nadal w nim pozostają w dacie podziału. Uwzględniając powyższe, skoro wnioskodawczyni i uczestnik po ustaniu wspólności doszli do porozumienia w sprawie podziału rzeczy ruchomych oraz nieruchomości położonej w Egipcie, to oczywistym jest, że w/w składniki nie mogły być uwzględnione w postanowieniu sądu.

Po ustaniu wspólności ustawowej rozporządzenie przez jednego z małżonków (byłych małżonków) udziałem w przedmiocie należącym do majątku wspólnego wymaga zgody byłego współmałżonka, a przy jej braku jest wobec niego bezskuteczne, jeżeli naruszałoby uprawnienia przysługujące temu małżonkowi na podstawie przepisów o podziale majątku wspólnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów - zasada prawna Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 1962 r. I CO 22/62, OSNC z 1964 r. Nr 1, poz. 2, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 1993 r. III CZP 95/93, OSNC z 1994 r. Nr 2, poz. 30, postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 1997 r. II CKN 357/97, i z dnia 26 września 2007 r., IV CSK 139/07). W takiej sytuacji, zgodnie z art. 1036 kc w zw. z art. 46 kro, sąd uznając

to rozporządzenie za bezskuteczne w stosunku do drugiego byłego małżonka, powinien dokonać podziału majątku wspólnego tak, jakby rozporządzenia tego nie było, czyli biorąc pod uwagę stan tego przedmiotu z chwili ustania wspólności ustawowej, określić jego wartość według jego wartości rynkowej z chwili orzekania i dokonać stosownych rozliczeń między małżonkami (por. uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1969 r. III CZP 12/69, OSNCP z 1970 r. Nr 3, poz. 39).

W przedmiotowej sprawie doszło do nieco innej sytuacji, a mianowicie wnioskodawczyni przed złożeniem oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych zawartej umowy o podział majątku dokonała rozporządzenia częścią składników majątku, które przypadły jej w wyniku tego podziału. Pamiętać przy tym trzeba, że powyższe wynikało przede wszystkim z umów, jakie w czasie trwania wspólności zawarli małżonkowie, a mianowicie zobowiązujących ich do przeniesienia na najemców prawa własności nieruchomości. Nie można w tej sytuacji uznać, że rozporządzenie tymi składnikami było bezskuteczne w stosunku do uczestnika na zasadzie art.1036kc, skoro wnioskodawczyni nie wiedziała jeszcze, że uchylił się od skutków zawartej umowy i zobowiązana była zawrzeć umowę sprzedaży. Wnioskodawczyni w związku ze sprzedażą nieruchomości otrzymała substytut w postaci określonych sum pieniędzy, które weszły do majątku wspólnego w miejsce w/w nieruchomości i podlegały rozliczeniu w toku postępowania.

Zasada powyższa nie mogła znaleźć zastosowania do rozliczenia równowartości środków pieniężnych uzyskanych przez uczestnika w związku z rozwiązaniem umów ubezpieczenia. Składniki te nie były bowiem przedmiotem podziału w ramach umowy, zatem uczestnik dokonując likwidacji polis działał na szkodę majątku wspólnego. Odpowiedzialność uczestnika w tym zakresie opierała się zatem na art.415kc. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 17.04.2000r. (V CKN 25/00) słusznie wskazał, że każdy z małżonków może żądać rozliczenia z tytułu nieuzasadnionego zbycia i roztrwonienia przez drugiego małżonka składników majątku wspólnego. Roszczenie takie ma charakter odszkodowawczy i swą ogólną podstawę znajduje w art. 415 KC, może zatem obejmować nie tylko powstałą stratę, jak w sprawie, ale i utracone korzyści, które weszłyby do majątku wspólnego.

Rozstrzygnięcie o wysokości dopłaty

Wnioskodawczyni nie domagała się dopłaty stosownie do udziału jaki miała w majątku (jedna druga). Postulowała natomiast, aby zasądzić na jej rzecz połowę nadwyżki wartości udziału w spółce ponad kwotę 11 500 000 zł przyjętą w umowie oraz połowę zysków z lat 2005 – 2009, przy czym w ramach podziału zysków podzielona zostałaby kwota 5 970 000 zł pochodząca z tych zysków, ukryta przed wnioskodawczynią. Zdaniem sądu żądanie to było uzasadnione, ale tylko w części.

Zysk z lat 2005-2008

Sąd uznał mianowicie, że nie ma przekonujących dowodów, aby z zysku za lata 2005 – 2008 uczestnik na datę ustanowienia rozdzielności dysponował kwotą większą aniżeli zatajone przed wnioskodawczynią 5 970 000 zł. Pamiętać trzeba, że zgodnie z dokumentacją księgową i opinią biegłych (k.1840-1841) spółka nie wypłaciła zysku za 2006 rok, który przeznaczono na podniesienie kapitału podstawowego. Kwoty zysku wypłacone wspólnikom wynikające ze sprawozdań finansowych były kwotami brutto, a zatem w kwocie tej zawierał się podatek dochodowy, składki na ubezpieczenie społeczne i częściowo zdrowotne. Tak np. w 2008 roku kwota wypłacona uczestnikowi wyniosła 7.766.581,26 zł mimo że na konto bankowe otrzymał on 5 500 000 zł. Zważyć jednak trzeba, że za 2008 rok podatek dochodowy uiszczony przez uczestnika wynosił ok. 2 000 000 zł, co tłumaczy różnicę pomiędzy kwotą brutto wynikającą z ewidencji, a kwotą netto. Łączna suma przypadająca na wypłatę z zysku za rok 2005 (3.519.568,03 zł) i 2007 roku (5.721.768,74 zł) wyniosła zatem około 9 250 000 zł, co po odjęciu podatku dochodowego i składek dawałoby około 7 300 000 zł. Niewątpliwie jest to kwota wysoka, ale uwzględniając inwestycje dokonywane przez byłych małżonków, ich poziom życia, zgromadzony majątek, sąd przyjął, że kwota ta została w całości wydatkowana.

Sąd doszedł do takiego wniosku, gdyż po pierwsze brak było dowodów potwierdzających, że uczestnik ukrył jeszcze inne środki pieniężne czy też majątek ruchomy, poza kwotą niespełna 6 mln zł. Przyjęcie, że na dzień ustanowienia rozdzielności majątkowej były inne sumy, które nie zostały jeszcze wydane, wymagałoby

przeprowadzenia konkretnych dowodów potwierdzających te twierdzenia. Zdaniem sądu nie można przerzucać na uczestnika obowiązku przedstawienia wyliczenia na co dokładnie wydatkowane zostały kwoty pochodzące z zysku spółki. Po kilkunastu latach przeprowadzenie dowodów na tę okoliczność jawiło się jako niemożliwe. Zgodzić należało się z uczestnikiem, że w ten sposób pozbawiony zostałby on możliwości skutecznej obrony (k.2320).

Po drugie zyski te pochodziły z okresu kiedy relacje pomiędzy małżonkami były poprawne i nie sposób byłoby zarzucić uczestnikowi, że już wówczas starał się ukrywać majątek pod kątem przyszłego podziału.

Po trzecie małżonkowie W., jak wynika z umowy o podziale majątku wspólnego, część lokali mieszkalnych (wymienione w pkt 31-38 aktu notarialnego) zakupili 10 października 2005 roku (k.20v), a zatem zysk z tego roku – jeżeli wypłacony był zaliczkowo – mógł być przeznaczony w dużej części na sfinansowanie zakupu nieruchomości.

Po czwarte, w 2008 roku małżonkowie zakupili nieruchomość w (...) za 650 000 dolarów amerykańskich, co musiało pochłonąć znaczną część wypłaconego zysku (wnioskodawczyni proponowała odliczyć kwotę 1 560 000zł k.2314). W tym samym czasie miało dojść do zakupu rzeczy ruchomych w(...)- łodzi motorowej i samochodu (strona 6 protokołu rozprawy z 24 lipca 2017r.)

Po piąte, z zysku wypłaconego w tych latach mógł być też finansowany zakup jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, które w 2009 roku były warte blisko 3 mln złotych, a także uiszczane składki na ubezpieczenie na życie.

Po szóste, znaczna część dochodu była z pewnością przeznaczana na bieżące utrzymanie. Wysokość dochodów sprawiała, że rodzina żyła na wysokim poziomie. Wnioskodawczyni na ostatniej rozprawie szacowała koszty utrzymania dzieci na około 10000 zł, zaś całej rodziny na około 15-20 tys. zł. Zdaniem sądu uwzględniając zasady doświadczenia życiowego, poziom życia rodziny, przyjąć należało, że miesięczne wydatki z pewnością pochłaniały minimum 20 000 zł. Sam wyjazd wakacyjny dla całej rodziny wymagał z pewnością wyłożenia w/w kwoty, a nie był to jedyny taki wyjazd w ciągu roku.

Po siódme, kwoty księgowane jako zysk wypłacony wspólnikowi, uczestnik przeznaczał również na cele reprezentacyjne spółki, co w części też uszczuplało budżet domowy byłych małżonków.

Uwzględniając całokształt tych okoliczności sąd uznał, że nie ma podstaw do zasądzenia na rzecz wnioskodawczyni jakiegokolwiek kwoty z tytułu pobranych przez uczestnika zysków za lata 2005 -2007, gdyż zostały one przeznaczone na utrzymanie rodziny lub nabycie majątku.

Splata została zasądzona – tak jak wnioskowała U. R. z połowy różnicy wartości udziału w spółce a kwotą 11 500 000 zł przyjętą w akcie notarialnym, z połowy kwoty 5 970 000 zł ukrytej przez uczestnika oraz połowy zysku za 2009 rok, pomniejszonej o podatek, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz koszty utrzymania rodziny.

Zysk z 2009 rok

Wnioskodawczyni i uczestnik przedstawiali rozbieżne stanowiska na temat zasadności podziału zysku wypracowanego przez spółkę (...) Sp. jawna w O. w roku 2009 (do chwili ustanowienia rozdzielności), który wypłacony został w kolejnym roku, na podstawie uchwały wspólników z 2010 roku. Zdaniem sądu twierdzenia uczestnika jakoby zysk ten nie stanowił majątku wspólnego i nie podlegał podziałowi były błędne, w wynikały jak się wydaje z nie rozróżnienia istnienia prawa do udziału w zysku od prawa do żądania podziału zysku i jego wypłaty (wymagalności wierzytelności o jego wypłatę). Sąd w tym zakresie w całości podzielił stanowisko wnioskodawczyni, że prawo wspólnika do udziału w zysku spółki jawnej nie jest zależne od podjęcia uchwały przez wspólników, lecz istnieje przez cały czas uczestnictwa w spółce. Gdyby podzielić stanowisko uczestnika oznaczałoby to, że prawnie niedopuszczalna byłaby wypłata zaliczek na poczet udziału w zysku. Ponadto dochody z zysku opodatkowywane były na bieżąco, nie zaś dopiero z chwilą bilansowego ustalenia wysokości zysku lub faktycznej wypłaty zysku wspólnikowi. Potwierdzeniem tego były zeznania podatkowe składane przez uczestnika i bieżące uiszczanie zaliczek na podatek dochodowy wspólników. Oczywiście do

chwili wypłaty zysku w skład majątku wspólnego małżonków wchodzi wierzytelność z tytułu udziału w zysku, która po wypłacie przekształca się w składnik w postaci określonej sumy pieniędzy.

Stanowisko uczestnika jawi się jako zupełnie błędne także dlatego, że jest nie do pogodzenia z zasadami logiki. Konsekwencją jego byłoby umożliwienie małżonkowi będącemu wspólnikiem spółki jawnej wyprowadzanie z majątku składników o znacznej wartości poprzez nie podejmowanie uchwał o podziale zysku przed datą ustania wspólności majątkowej.

Sąd Rejonowy w całości podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 17 czerwca 2010 roku (sygn.. akt III CSK 274/09), że „istotą ustroju wspólności ustawowej jest włączenie do majątku wspólnego małżonków dochodów, jakie każde z nich osiągnęło w czasie trwania wspólności majątkowej m.in. z majątku odrębnego. Wyłączenie z tego majątku składnika, którego podstawy ekonomiczne powstały w czasie trwania wspólności tylko dlatego, że zgodnie z przepisami jego wymagalność uzależniona była od czynności podjętych już po ustaniu wspólności, powodowałoby nieuzasadnione umniejszenie majątku wspólnego z korzyścią dla majątku odrębnego”. Wobec tego decydujący dla oceny, czy dywidenda weszła do majątku wspólnego, jest okres, którego dywidenda dotyczy. Wymagalność roszczenia o wypłatę dywidendy, która nastąpiła po ustaniu wspólności i podjęciu uchwały nie ma znaczenia dla zaliczenia dochodu do majątku uczestnika.

Sąd z kwoty wypłaconego zysku za 2009 rok – 3 714 673,75 zł odliczył 1 038 374 zł podatku dochodowego (k.1132v) oraz składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Tak ustaloną kwotę – 2 667 605,21 zł pomnożył przez 0, (...) albowiem obejmowała ona zysk za cały rok, podczas gdy wspólność ustawowa trwała do 16 grudnia 2009r., czyli przez 350 dni (350/365 roku). Od ustalonej w ten sposób kwoty 2 559 977 zł należało odjąć koszty utrzymania rodziny do lipca 2011 roku, w wysokości po 20 000 zł miesięcznie, czyli łącznie 370 000 zł. Wnioskodawczyni na ostatniej rozprawie przyznała, że po ustanowieniu rozdzielności majątkowej w zasadzie nic nie zmieniło się w finansowaniu kosztów utrzymania rodziny. Środki na ten cel przekazywał uczestnik. Logicznym jest, że musiały one pochodzić z majątku wspólnego, czyli zysku spółki (...) Sp. jawna w O., albowiem żadne z małżonków nie posiadało majątku osobistego. Stan taki trwał do chwili wytoczenia sprawy o rozwód. Z odpowiedzi na pozew rozwodowy sporządzonej przez wnioskodawczynię wynikało, że uczestnik zaprzestał łożenia na rodzinę, co skutkowało wnioskiem o zabezpieczenie.

W ocenie sądu nieuzasadnione byłoby przyjęcie, iż koszty utrzymania rodziny w okresie od 16 grudnia 2009 r. do końca czerwca 2011 roku kształtowały się na poziomie 10 000 zł. Udzielenie w toku sprawy rozwodowej w ramach zabezpieczenia potrzeb rodziny w wysokości 5 000 zł nie oznacza, że koszty te faktycznie były na takim poziomie. Uczestnik, wówczas powód zobowiązany do zapłaty, był zainteresowany w przedstawianiu okoliczności uzasadniających zasądzenie jak najmniejszej kwoty. Zwrócić jednak trzeba uwagę, że ostatecznie na rozprawie 5.10.2017r. wnioskodawczyni sama przyznała, iż 10 000 zł wynosiły koszty utrzymania samych dzieci. Natomiast koszty utrzymania małżonków kształtowały się na poziomie od 5 000 do 10 000 zł. Uwzględniając przedstawiany przez wnioskodawczynię w odpowiedzi na pozew w sprawie rozwodowej poziom życia rodziny, wysokość dochodów, zdaniem sądu bardziej przekonujące było przyjęcie, iż koszty utrzymania całej rodziny wynosiły 20 000 zł miesięcznie. Dlatego też, w ramach podziału majątku należało rozliczyć kwotę 2 187 977 zł wypłaconego uczestnikowi zysku za 2009 rok, który nie został zużyty na pokrycie podatków i kosztów utrzymania rodziny.

Uwzględniając powyższe, zgodnie ze stanowiskiem wnioskodawczyni zasądzone na jej rzecz dopłatę z połowy kwoty 12 155 932, 18 zł [5 970 000 + 2 187 977 + (15 497 955,18 – 11 500 000)], to jest 6 077 966 zł, płatną w 5 (pięciu) ratach rocznych, pierwsze 4 raty po 1 215 000 zł, ostatnia rata w wysokości 1 217 966 zł, każda z rat płatna do 31 grudnia, poczynając od roku, w którym uprawomocni się orzeczenie. Wnioskodawczyni postulowała rozłożenie zasądzonej kwoty na 5 rat rocznych, a uwzględniając dochody uczestnika i jego majątek uznać należało, że będzie on w stanie wykonać zobowiązanie. Rozkładanie dopłaty na więcej rat nie byłoby zatem uzasadnione. Mogłoby to doprowadzić do naruszenia interesów wnioskodawczyni. Na należną spłatę oczekiwałaby ona przez bardzo długi czas. Uczestnik w tym okresie dysponowałby natomiast składnikami majątku o znacznej wartości, chociażby kwotą blisko 6 000 000 zł. Złożenie tej sumy na lokacie od chwili ustanowienia rozdzielności przyniosłoby dochód pozwalający spłacić przynajmniej jedną z rat (przy oprocentowaniu średnim 4% na koniec 2017 roku byłaby to suma 1 920 000 zł brutto).

Żądanie przez uczestnika zasądzenia od wnioskodawczynie 14109,74 zł

Oddaleniu podlegało żądanie uczestnika zasądzenia od wnioskodawczynie (...),74 (czternaście tysięcy sto dziewięć 74/100) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 19 kwietnia 2013 roku sformułowane w pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego w Olsztynie dnia 3 września 2013 roku. Uczestnik dochodził ww. kwoty z tytułu spłaty wspólnego zobowiązania zasądzonego solidarnie od wnioskodawczynie i uczestnika wyrokiem SA w Białymstoku z dnia 12 lutego 2013 roku. Wnioskodawczynie przedłożyła dowody potwierdzające dokonanie – tuż po wydaniu wyroku – wpłaty na rzecz wierzycieli połowy zasądzonej kwoty należności głównej oraz połowy kosztów procesu. Małżonkowie co do zasady mają równe udziały w majątku wspólnym, w takich samych częściach ponoszą też odpowiedzialność za wspólne zobowiązania. Podkreślić trzeba, że z takiego założenia wychodził również uczestnik, o czym świadczy uzasadnienie pozwu. Uwzględniając powyższe, skoro wnioskodawczynie zapłaciła już połowę kwot zasądzonych wyrokiem, to brak było podstaw do zasądzenia od niej na rzecz uczestnika połowy kwoty, którą on zapłacił wierzycielom w toku postępowania egzekucyjnego.

Wnioskodawczynie zarzuciła, że kwota, którą zapłacił uczestnik stanowiła świadczenie nienależne. Uczestnik nie przedstawił żadnych dowodów, z których wynikałoby ile łącznie zapłacił wierzycielom na poczet należności zasądzonych wyrokiem SA w Białymstoku z 12.02.2013r. Podzielić należało stanowisko wnioskodawczynie, że jeżeli była to kwota większa aniżeli połowa należności, to z racji uiszczenia przez wnioskodawczynie drugiej połowy, nadwyżka stanowiłaby świadczenie nienależne. Legitymacja do dochodzenia zwrotu nadpłaconej kwoty przysługiwałaby uczestnikowi i roszczenie skierowane do wnioskodawczynie o zwrot połowy nadpłaty byłoby nieuzasadnione. Adresatem tego roszczenia powinni być wierzyciele, którzy otrzymali należności większe aniżeli wynikające z wyroku.

Natomiast w razie uiszczenia przez uczestnika na rzecz wierzycieli kwoty mniejszej lub równej połowie zasądzonych należności roszczenie skierowane wobec wnioskodawczynie było nieuzasadnione z tego względu, że uczestnik spłacił jedynie przypadającą na niego część wspólnego zobowiązania.

Żądanie wnioskodawczynie zasądzenia od uczestnika nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny i spłaty wspólnych zobowiązań

Uwzględnieniu podlegało żądanie wnioskodawczynie zasądzenia od uczestnika kwoty 122 895,35 złotych tytułem nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny i spłaty wspólnych zobowiązań. Zgodnie z art.567§ 1 kpc w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Po ustaniu wspólności majątkowej i złożeniu przez wnioskodawczynie oświadczenia o uchyleniu się od skutków umownego podziału majątku, nie doszło do wykonania przez byłych małżonków obowiązku jaki przyjęli na siebie w umowie zawartej w 2003 roku z małżonkami A. i S. S.. W związku z powyższym wnioskodawczynie zwróciła ww. 54 600 tytułem zwrotu zadatku, 16 000 zł tytułem zwrotu poniesionych nakładów, 28 244 zł tytułem zwrotu kaucji za mieszkanie.

Sąd zaznaczył już wcześniej, że byli małżonkowie w częściach równych odpowiadają za zobowiązania wynikające z umów zawartych przez nich w trakcie trwania wspólności ustawowej. Wynika to wprost z art.23 krio, który stanowi małżonkowie mają równe prawa i obowiązki w małżeństwie. Małżonkowie nie wywiązali się z umowy przedwstępnej w związku z czym zobowiązani byli zwrócić kwoty wpłacone przez drugą stronę umowy przy jej zawarciu. Niewątpliwie było to wspólne zobowiązanie byłych małżonków, gdyż razem zawarli umowę. Kwoty te, łącznie 98844 zł zapłaciła wnioskodawczynie, a zatem uzasadnione było żądanie, aby uczestnik zwrócił połowę z ww. kwoty. Podstawę zasądzenia w/w kwoty stanowił art.376§1kc oraz przepisy kodeksu rodzinnego, z których wynika, że byli małżonkowie co do zasady mogą żądać od siebie zwrotu połowy spłaconych wspólnych zobowiązań. Po ustaniu wspólności zgodnie z art.50¹krio udziały małżonków są równe, chyba że inaczej stanowi umowa majątkowa małżeńska.

Dodatkowo, w związku z tym, że do zawarcia umowy ostatecznej nie doszło z winy sprzedających (byłych małżonków W.) niedoszli nabywcy wystąpili o zasądzenie podwójnego zadatku. Proces w tej sprawie zakończył się zasądzeniem od wnioskodawczyni i uczestnika na rzecz małżonków A. i S. S. 54 600 zł z odsetkami oraz 6364 zł kosztów procesu. Ostatecznie całość tej kwoty, to jest 68295,35 zł zapłaciła wnioskodawczyni. Zdaniem sądu ww. kwotę w całości powinien zapłacić uczestnik a wnioskodawczyni przysługiwało roszczenie regresowe w związku ze spłata wspólnych zobowiązań. Podstawę zasądzenia od uczestnika w/w kwoty stanowił art.415kc. Uczestnik ze swojej winy spowodował bowiem, że nie doszło do zawarcia umowy, przez co byli małżonkowie musieli zapłacić podwójny zadatek oraz koszty procesu poniesione w sprawie o zapłatę. Uczestnik oczywiście w toku niniejszego postępowania kwestionował skuteczność złożonego przez wnioskodawczynię oświadczenia o uchyleniu się od zawartej umowy o podział majątku. Dowody przeprowadzone w sprawie potwierdziły skuteczność złożonego oświadczenia. Zdaniem sądu nic nie stało na przeszkodzie, aby uczestnik – nawet mimo stanowiska prezentowanego w niniejszej sprawie – przystąpił do umowy sprzedaży, składając nawet w akcie notarialnym stosowne oświadczenie, że nie wpływa to na jego stanowisko w niniejszej sprawie. Postawa uczestnika, który kategorycznie odmówił zawarcia umowy, uważając iż jej stroną winna być tylko wnioskodawczyni, doprowadziło do powstania szkody związanej z koniecznością zwrotu podwójnego zadatku i kosztów procesu. Zdaniem sądu winę za ten stan ponosi wyłącznie uczestnik, zwłaszcza iż doskonale zdawał sobie sprawę z ukrycia przed wnioskodawczynią kwoty blisko 6 000 000 zł, wprowadzając ją podstępnie w błąd. Szkada, którą ostatecznie w całości pokryła wnioskodawczyni, powstała zatem na skutek bezprawnego, zawinonego działania uczestnika.

Koszty postępowania

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania stanowił art.520§2kpc. Interesy wnioskodawczyni i uczestnika były niewątpliwie sprzeczne. Spór w pierwszej kolejności sprowadzał się do rozstrzygnięcia skuteczności złożonego przez wnioskodawczynię oświadczenia o uchyleniu się od skutków zawartej umowy. Sąd w tym zakresie uwzględnił wniosek wnioskodawczyni, nie zaś uczestnika. Postępowanie dowodowe wykazało, że uczestnik działał oczywiście niewłaściwie, gdyż ukrył znaczną część majątku i podstępem wprowadził wnioskodawczynię w błąd co do jego składu. Podkreślić trzeba, że przedmiotowego postępowania nie byłoby gdyby uczestnik działał uczciwie i zawierając umowę ujawnił przed żoną cały majątek.

Postępowanie uczestnika było również niewłaściwe w toku postępowania. Uczestnik mianowicie utrudniał biegłym zapoznanie się z materiałem dowodowym potrzebnym do wydania opinii, co spowodowało przedłużenie postępowania i dodatkowe koszty. Potwierdzeniem tego jest również złożenie na ostatniej rozprawie wniosku o określenie terminu 2 miesięcy na przedstawienie zestawienia, które było już wcześniej potrzebne do wydania opinii, o czym uczestnik doskonale wiedział. Sąd oddalił ten wniosek nie tylko jako spóźniony, ale również jako zmierzający do przedłużenia postępowania. Wskazać trzeba, że nie był to wniosek dowodowy, lecz wniosek o odroczenie rozprawy, aby uczestnik mógł sprawdzić czy będzie mógł złożyć dokumenty, które powinien złożyć na wcześniejszym etapie, a nie uczynił tego między innymi dlatego, że twierdził, iż nie posiada takowych.

Uwzględniając całokształt przedstawionych okoliczności sąd uznał, że całość kosztów postępowania powinien ponieść uczestnik i dlatego zasądził od niego na rzecz wnioskodawczyni 13 2000 zł, na którą składa się wynagrodzenie pełnomocnika (7200 zł), koszty opłaty sądowej (1000 zł) i zaliczki uiszczony przez wnioskodawczynię (5000 zł). Wniosek uczestnika o zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów postępowania musiał oczywiście w tej sytuacji zostać oddalony.

Na podstawie art.520§3kpc w zw. z art.113ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych orzeczono o nieuiszczonych kosztach sądowych. Oczywiście niewłaściwe postępowanie uczestnika uzasadniało obciążenie go w całości wydatkami, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa. Szczegółowe wyliczenie w tym zakresie pozostawiono referendarzowi sądowemu stosownie do art.108§1kpc w zw. z art.13§2kpc.

SSR Tomasz Bulkowski